

Līvānos pirmoreiz pasniedz domes balvu

● Mācīšanās ir zelts, un šis ir mūsu pērles – Līvānu novada talantīgākie, erudītākie un gudrākie bērni kopā ar novada domes deputātiem.

Ceturtdien, klātesot novada domes deputātiem, 190 zinošākie Līvānu novada skolēni – olimpiāžu un konkursu laureāti, kā arī viņu skolotāji pirmoreiz tika godināti ar īpašu apbalvojumu – domes balvu.

Ierosinājums ieviest šādu balvu radās Līvānu pašvaldības sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejai. Apbalvojuma mērķis ir motivēt skolēnus piedalīties olimpiādēs un konkursos, tādēļ arī tika izstrādāts nolikums un apstiprināts balvu fonds 500 latu apmērā. Novadā ir četras vispārīgizglītojošās skolas – Līvānu ģimnāzija, Līvānu 2. vidusskola, Jaunsilavas un Rožupes pamatskola, kas pašvaldības komitejā iesniedza apbalvojamo personu sarakstus. Turpmāk domes balvas pasniegšana notiks katru pavasari, un, kā uzskata deputāti, šāds uzmanības apliecinājums stimulēs skolēnus padziļināt savas zināšanas.

Šogad ar godalgotām vietām un atzinības rakstiem no valsts un rajona olimpiādēm un konkursiem atgriezies 190 novada skolēni. Domes balvu naudas prēmijas veidā ieguva valsts un novada olimpiāžu pirmo trīs vietu ieguvēji un uzvarētāji rajona olimpiādēs, kā arī Izglītības un zinātnes ministrijas organizēto konkursu laureāti. Pirmo vietu ministrijas konkursā šogad ieguvusi Līvānu ģim-

nāzijas 12.b klases audzēkne Anda Kraukle (skolotāja Valentīna Smagina) un Jaunsilavas pamatskolas 8. klases skolniece Antra Bronka (skolotāja Ineta Bivbāne). Otro vietu valsts līmenī ieguvušas ģimnāzistes, 11.b klases skolniece Dina Baltmane un Baiba Strelkova, kuras sagatavoja skolotāja Alvine Rone. Trešo godalgoto vietu valsts olimpiādē ieguvis Jaunsilavas pamatskolas 5. klases skolnieks Jānis Bronka (skolotāja Gunta Švirksta) un Līvānu ģimnāzijas 9.b klases skolniece Linda Tarasova (skolotāja Dzidra Kleina). Atzinības Latvijas mērogā guvuši arī ģimnāzisti Didzis Staris (12.b), Zane Karpenko (11.b), Linda Vindule (10.c), Vineta Pakava (6.d), kā arī Jaunsilavas pamatskolas audzēkne Jānis Bronka un Līvānu 2. vidusskolas audzēkne Jūlija Rubcova (10.a).

Par pirmo trīs vietu ieguvējiem rajona olimpiādēs kļuvi 73 novada skolēni, no tiem 45 ir ģimnāzijas, 20 – Līvānu 2. vidusskolas, 5 – Rožupes pamatskolas un 3 – Jaunsilavas pamatskolas audzēkņi. Atzinību guvis 51 audzēkņis.

Domes balvu šogad ieguva arī 71 skolotājs. Visvairāk uzvaru no olimpiādēm un konkursiem pārveduši ģimnāzijas skolotāju Maijas Kulakovas, Valentīnas Smaginas, Sandras Maskalānes, Ārijas Baltmanes, Maijas Rāginskas, Alvīnes Rones un Anitas Reiteres audzēkņi. Lī-

● Vienu no labākajiem rezultātiem šogad sasniegusi Jaunsilavas pamatskolas 8. klases skolniece Antra Bronka, kura, skolotājas Ivetas Bivbānes atbalstīta, ieguva pirmo vietu Eiropas padomes un Izglītības un zinātnes ministrijas rīkotajā konkursā «Mūsdienīgais un senatnīgais manā pagastā (pilsētā)». Foto: J.Magdalenoks

vānu 2. vidusskolā – Valentīnas Terļukas, Svetlanas Bubnovskas, Lailas Rulles, Līgas Kaktiņas un Marijas Spiridovičas audzēkņi. Domes balvu par audzēkņu sasniegumiem ieguva arī Rožupes pamatskolas skolotājas Leontija Kalpiša, Margrieta Teilāne, Irēna Seladina, Dagnija Dabare, Marija Ancāne un Jaunsilavas pamatskolas pedagogi – Anastasija Kaktiniece, Gunta Švirksta, Ineta Bivbāne, Līga Slica, Janīna Usāre, Jānis Zvirbulis un Vijs Māsāne.

Talantīgos jauniešus gada garumā ir atbalstījuši arī daudzi novada uzņēmumi, īpaši SIA «Anda Optec», SIA «RNS-D», Latvijas Unibankas Preiļu filiāles un Baltijas Tranzītu bankas Līvānu filiāles vadība.

Izmantojot svinīgo gadiju-

G.Kraukle

1. jūnijs —
Starptautiskā
bērnu
aizsardzības
diena.

ZIŅAS

Tuvojas nobeigumam rajona teritorijas attīstības plānojuma apspriešana

Līvānu novadā 30. maijā uzsākta Preiļu rajona teritorijas attīstības plānojuma sabiedriskā apspriešana (Preiļu novadā sabiedriskā apspriešana paredzēta 4. jūnijā), «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva. Lauku pašvaldībās sanāksmes par teritorijas plānojumu jau notikušas. Līdz 15. jūlijam Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļā vēl var rakstiski iesniegt priekšlikumus un atsauksmes, kas tiks apkopotas un izanalizētas. Paredzēts, ka līdz septembrim rajona teritorijas attīstības plāns tiks sagatavots galīgajā redakcijā.

«Daugavas fonda» balva aizceļoja uz Ķegumu

«Daugavas fonda» valdes sēdē 16. maijā tika pieņemts lēmums gadskārtējo balvu (300 latu apmērā) piešķirt Ķeguma muzeja direktorei Rutai Andersonei. Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļā, šogad starp «Daugavas fonda» balvai izvirzītajiem četriem pretendentiem nebija neviena Preiļu rajona pārstāvja. Balva jau vairākus gadus tiek piešķirta par labākajiem rezultātiem kultūrvēsturiskā mantojuma vākšanā un apkopošanā pašvaldībās, kas atrodas Daugavas krastos, pirms diviem gadiem to ir saņēmusi arī kāda tautas dāiļamata meistare no Jersikas pagasta.

Darbojas vienots sabiedrisko pakalpojumu regulators

Šonedēļ Daugavpils pilsētas domē notika sanāksme pašvaldībām, kuras deleģējušas savas funkcijas vienotajam Daugavpils sabiedrisko pakalpojumu regulatoram. Pirms gada izveidotajam Daugavpils pilsētas un rajona sabiedrisko pakalpojumu regulatoram pašlaik savas funkcijas deleģējušas 16 pašvaldības, tajā skaitā arī Preiļu rajona padome, Līvānu novada dome un Preiļu novada dome.

Daugavpilī tika parakstīts līgums par sadarbību, iesniegti nolikumu projekti, kas vēl jāapspiež katrā pašvaldībā. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pīzelis, Preiļu rajona padome Daugavpils sabiedrisko pakalpojumu regulatoram deleģējusi tiesības noteikt pasažieru sabiedrisko pārvadājumu tarifus.

Izmaiņas vilcienu kustības grafikos

Ieviestas izmaiņas vilcienu kustības grafikos. Maršrutā Rīga – Daugavpils:
■ Krustpils – Daugavpils (darbdienās), Līvānos pienāk 6.08

- Rīga – Daugavpils, Līvānos pienāk 9.54
 - Rīga – Daugavpils, Līvānos pienāk 15.52
 - Rīga – Daugavpils, Līvānos pienāk 17.28
 - Rīga – Daugavpils, Līvānos pienāk 19.34
- Maršrutā Daugavpils – Rīga:
■ Daugavpils – Rīga, Līvānos pienāk 6.56
■ Daugavpils – Rīga, Līvānos pienāk 8.30
■ Daugavpils – Rīga, Līvānos pienāk 14.24
■ Līvāni – Rīga (svētdienās) 16.05
■ Daugavpils – Rīga, Līvānos pienāk 18.38

INFORMĀCIJA, REDAKCIJAS SLEJA

Darbīgie zemnieki pilsētā

Mūsu lasītāji, kas «Novadnieku» aprīlī pasūtīja maijam, jūnijam un jūlijam, piedalījās laikraksta «Novadnieks» un uzņēmuma «Lattelekom» rīkotajā akcijā, kurā tika izlozēta praktiska un vērtīga balva – Siemens telefons. To laimēja lasītāja no Līvāniem – VALIJA KUCENKEIRE.

Valijas kundzi un viņas dzīvesbiedru Viktoru «Novadnieks» sastapa dienā, kad Līvānos uz Pašvaldību savienības kongresu bija sabraukuši pašvaldību vadītāji no Latvijas malu malām. Valijas kundze ar vīru uzmanīgi sekoja kongresa tiešraidei televīzijā, tādēļ arī mūsu sarunu sākām ar jautājumu, vai varas vīri dara visu, ko iedzīvotāji no viņiem gaida. Viktora kungs atbildēja tā: «Pēc iespējas jau viņi dara gan, bet viena daļa ir iesūņojusi un joprojām domā kā vecajos laikos, negrib iet laikam līdzī. Kamēr viņi nemainīsies, izmaiņu nebūs. Nepatīk, ka pie varas esošie laipo, lai izpatiktu ir vieniem, ir otriem, tāda iztēze nekam neder.»

Ja jau esam sākuši spriest par politiku, tad ejam līdz galam. Interesējos, ko Kucenkeiru ģimene gaida un jaunās, oktobri vēlamās Saeimas un vai ir izlēmuši, par ko balsos. Valijas kundze: «Esam jau izlēmuši, ka iesim vēlēties par Repši. Vairākas reizes balsojām par «Latvijas ceļu», tad ļoti ticējām Šķēlem, patika viņa runas, kad viņš mudināja visas nezāles savā durvju priekšā izravēt un Latviju sakārtot. Cerējām, ka vienreiz valstī būs saimnieks. Var jau būt, kā arī būtu bijis, bet viņam tak nelāva. Tagad jāmēģina par Repši. Naudīna gan mums «Bankā Baltija» pazuda kā jau visiem, bet – kas pagājis, tas pagājis. Varbūt Repše tur nebija tik vainīgs, varbūt arī bija, nezinu. Sliktāk jau vairs nevar

būt, kā ir tagad.»

Viktora kungs ir īstens līvānietis, mācījies pilsētas pamatskolā, vēlāk Aglonā gimnāzijā. Viņa liktenis ir līdzīgs daudziem tā gadagājuma līvāniešu likteņiem. Jauneklis paņēms vācu darba dienestā, nokļuvis leģionā, pabijis arī «lēģeri», un tikai tad atgriezies dzimtenē. Viss mūžs nostrādāts tagadējā Turku pagastā, kas toreiz bija kolhozs «Zelta vārpa». Vadījis celtniecības darbus. Viktora kunga vadībā tapušas daudzas ēkas, arī Jaunsilavu ciemats.

Savukārt Valijas kundze nāk no Rudzātu puses, ar Viktoru iepazinusies, mācoties Līvānos. Šogad viņi svēnēs kopīgās dzīves 46. gadskārtu. Pašu rokām ir būvēta māja, kuras spodrajā pagalmā vasarās zied rozes un smaržo siens, jo kūti, pilsētnieki būdami, Kucenkeiri tur trīs gotiņas. Viktora tēva zeme, 16 hektāri, arī nāv atstāta atmatā. Tur ir gan kartupeļu un kāpostu lauki, gan ganības. Garlaikoties nav laika, apgalvo abi darbīgie pensionāri, kas, pilsētā dzīvojot, reizē ir arī zemnieki.

Mūža lielākā bagātība abiem ir meitas Lilita un Ārija, viņu vīri un četri mazbērni, par kuriem vecvecākiem ir patiess prieks un lepnums. Visi labi mācās, abas mazmeitas studē budžeta grupā. Savukārt mazdēli par studijām vēl tikai sapņo, jo pagaidām mācās Līvānos.

Par laimestu «Novadniekā» Valijas kundze bijusi ļoti izbrīnīta, jo nekad agrāk lo-

● «Telefons mums noderēs, jo runāt sanāk daudz – spēj tik nomaksāt rēķinus,» teic līvāniete Valija Kucenkeire, «Novadnieka» un «Lattelekom» akcijas balvas – Siemens telefona — ieguvēja. Foto: G.Kraukle

terijās veiksmē nav smaidījusi. «Novadnieku» lasot regulāri, mainoties ar meitu, kurai pasūtīta «Lauku avīze». Tā nu atšķirusi avīzīti un lasot, ka telefonu laimējusi Valija Kucenkeire no Līvāniem, taču Kucenkeiru Līvānos daudz. (Viktora kungam ir vēl divi brāļi un arī viņiem

sievas ir Valijas. Mistika, vai ne?) Tomēr, ieskatoties vērīgāk, izlasījusi savu adresi un varen nopriecājusies. Bez telefona iztikēt nevarētu, pa to runāt sanāk krietni daudz. Kā smejas Viktors un Valija, spēj tik nomaksāt rēķinus.

G.Kraukle

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzklaušim pa tālr. 1-53-07056.

Pārdomas par dziesmu un mums pašiem nedēļas nogalē

Tādi nu, redz, mēs esam – gribam, lai izdodas labāk, bet sanāk, kā vienmēr. Tiesa, reizēm necili domātais izvērsās patiesi skaistā un jaukā notikumā. Tā gadījās arī pagājušās nedēļas nogalē, kad mums par prieku un visai Eiropai par pārsieģumu Eirovīzijas dziesmu festivālā Latvijas pārstāve Marija Naumova guva spožu un patiesi elegantu uzvaru.

Gribot negribot, šo skaisto panākumu gribas salīdzināt ar mūsu olimpiešu un hokejistu izgašanos. Tika tērēti milzu līdzekļi komandu sagatavošanai, sagērbšanai, uzturēšanai, tika pieskandināts radio un televīzijas ēters ar slavas dziesmām, avīzes un žurnāli pilnum pilni pierakstīti. Sportistiem nesānāca no sacensībām tēvu zemē uz balta zirga iejāt. Par nacionālo varoni 47. starptautiskajā Eirovīzijas dziesmu konkursā kļuva Marija. Pagājušajā gadā speciāli veidotas žūrijas komisijas «izsvilpta», šogad viņa pierādīja savu šlagerdziesmu izpildītājas augsto kvalitāti.

Var diskutēt par to, kāds ir dziedātājas meistarības līmenis un tā tālāk, taču vajadzētu saprast, ka Eirovīzija nav kamerdziesmas vai operas āriju izpildītājkonkurss. Tē bija vajadzīgs šarms, dzīvesprieks, koķets smaidis, bet visvairāk – šovs. Tās, ka Marijas Naumovas uzstāšanās Tallinā būs viena no labākajām, varēja just jau krietni pirms viņas dziedājuma. Visi iepriekšējie konkursanti bija vienlīdz neinteresanti, vienādi, tā teikt, bez rozīnītes. Līdzko izskanēja pēdējais draiskais «ai jai jai», kļuva skaidrs – Latvijai jaunas klapatas kaklā, nākamgad jāriko 48. Eirovīzijas dziesmu konkurss. Nupat svaigā atmiņā jezga par 2006. gada hokeja čempionātu, nu pēc gada jāuzņem dziedātāji. Kur – Rīgā, Ventspilī? Laikam jau arī pati uzvarētāja saprata, ka savārijusi kārtīgu putru, vai tad citādi pēc uzvaras būtu atvainojusies.

Tiktāl par dziesmām un dziedāšanu, ar ko mēs esam slaveni. Taču dzīve jau nesastāv tikai no trallināšanas un svilpošanas. Tam pa virsu smērējas ikdienišķas lietas un notikumi. Ar tiem gan neiet tik spoži un skaisti, kā gribētos. Visi Latvijas tiesneši varen apvainojusies uz Valsts prezidenti Vairu Vīki-Freibergu, kura pagājušajā nedēļā paziņoja, ka «ir daudz tiesnešu, kuru spriedumi (...) ir uzpirkti, nesaskan ar elementāru cilvēku izpratni par to, kas ir taisnīga tiesa...» Tik ļoti apvainojusies, ka šonedēļ sasauca tiesnešu ārkārtas konferenci. No televīzijā redzētā var spriest, ka katrs no runātājiem par goda lietu uzskatīja apvainoties. No malas skatoties, likās, ka būtu jēdzīgāk, ja tiesneši ķertos pie pašanalīzes, sava un kolēģu padarītā. Citādi notikušais izskatās pēc bērnu darznieku spēlēšanās, sak, ja tu tā, tad es atkal šitā.

Nav jau tā dzīve gluži bez cerības. Izrādās, ka Ventspils rajonā kādās zemnieku mājās praktiski no nulles sākts ciltsdarbs, lai no pilnīgas iznīcības glābtu mūsu valstī un pasaulē unikālo Latvijas zilo govju šķirni. Runā pat, ka kāds vācietis simtiem kilometrus trecies, lai pārbaudītu, ka tikai zilā govs nav izfantazēta.

Tikpat patīkama ausim un prātam ir ziņa, ka triju gadu laikā valstī būs iespējams saņemt ilgtermiņa kredītu zemes iegādei. Ticiet vai ne, bet kredītprocentu likme būšot – 4! Pat Latvijas Mobilais telefons no 1. jūnija samazina tarifus par ceturtdaļu. Patiesām, nav jau gluži tik slikti un drūmi, kā mēs esam to pieraduši atainot. Ja vairs neprotam hokeju spēlēt, tad lustīgi uzdziedam. Ja nesānā ar tiesu lietām, tad vismaz pa mobilo tālruni paziņam sirdi var lēti izkraut. Ja sausums tikko sadīgušos tīrumus sakaltējis, tad zemnieka sirdi iepriecina zila govs tikpat zilās jūras krastā. Darīsim to, ko protam un kas padodas.

L.Kirillova

«Novadnieka» balvas abonentiem jūnijā

1. Janīna Daniļeviča (Līvāni, Dubnas iela 13, kv. nr. 609322) – V.Šoldres IU veikala «Velde» dāvanu karte.

2. Bronislava Mičule (Saunas pag., «Ozoliņos», kv. nr. 586606) – IU «Arka» veikala «Karīna» dāvanu karte.

3. O.Kiuliniece (Rušonas pagasts, Kastīrē, kv. nr. 567332) – ziedu salona «Astra» dāvanu karte.

4. J.Dūda (Sīlukalna pagasts, Sprukstiņos, kv. nr. 233296) – IU «Volkovs» dāvanu karte.

5. Jānis Kozlovskis (Līvāni, Jelgavas iela 29, kv. nr. 926495) – veikala «Gimenīte» dāvanu karte.

6. Antoņina Kokorīte (Preiļi, Ivdrīšos, kv. nr. 803034) – SIA «Salang Preiļi» veikala «Salanga» dāvanu karte.

7. V.Ciematnieks (Sīlukalna pagasts, Sondori, kv. nr. 604006) – Unibankas prezentācijas priekšmets.

8. Valentīna Jaseviča (Aglona, Jaudzemu ielā 4 – 16, kv. nr. 929677) – IU «Komar Karate Kluba Aglona» veikala dāvanu karte.

9. Kaspars Lācis (Turku pagasts, Turki, kv. nr. 204061) – IU «Afrodītes dārzs» dāvana – pulkstenis.

10. A.Utināns (Preiļi, Ziedu ielā 5, kv. nr. 951749) – IU «Paula 3» torte.

11. Dzintra Erte (Galēni, Liepu ielā 2 – 16, kv. nr. 593796) – SIA «LETTGLAS» vāze.

12. O.Brakovska (Vārkavas novads, Vecvārkava, kv. nr. 204766) – «Grindeks» dāvana.

13. Marija Brūvere (Preiļi, Liepu ielā 1 – 64, kv. nr. 938883) – Lattelekom prezentācijas priekšmets.

Dāvanu kartes vinnējušie saņems pa pastu, bet SIA «LETTGLAS», «Grindeks» un Lattelekom balvas redakcijā, Aglonas ielā 1.

INFORMĀCIJA

Zemnieku sporta svētkos Kalupē

25. maijā Daugavpils rajona Kalupes pagasta zemnieku sporta svētkos piedalījās arī Preiļu rajona zemnieku komanda. Lai gan izveidota tikai spēļu dienas rītā, kopvērtējumā tā izcīnīja 2. vietu.

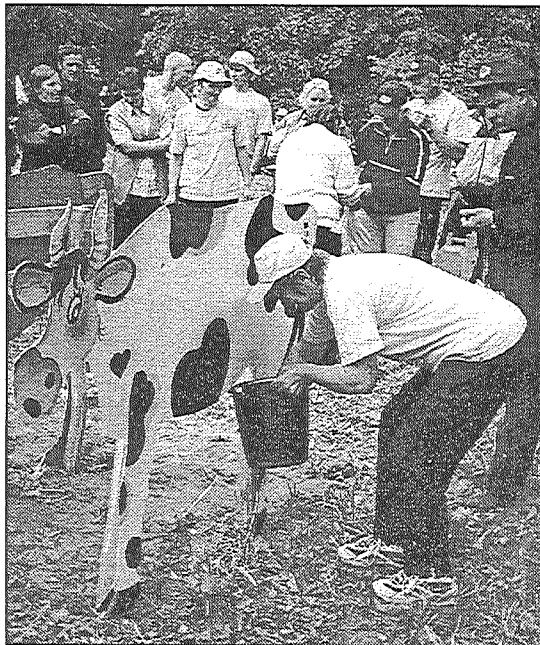
Sacensties ar kaimiņu zemkopjiem un arī aktīvi atpūties devās Klaužu ģimene no Rudzātu pagasta (z/s «Nelķes»), Rusiņu ģimene no Sutru pagasta (z/s «Ozoldārzi»), Romanovski ģimene (z/s «Ramaniši») un Jānis Domulis (z/s «Punduri») no Saunas pagasta, kā arī Juris Puduls no Stabulnieku pagasta (z/s «Sudrabiņi») un a/s «Preiļu siers» pārstāvji Valija Ruisa, kura bija komandas kapteine, Voldemārs Meluškāns, Līga Logina, Silvija Kurme un Inese Šustova. Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroju pārstāvēja tā vadītāja Silvija Dreijere un konsultante Zita Briška.

Kopumā zemnieku sporta spēlēs piedalījās sešas komandas, un priecīgi nebija vienīgi viesi Kalupes parkā, vistālāko ceļu bija braukusi zemnieki no Rīgas rajona. Visveiksmīgāk mūsu rajona lauksaimnieki — isti spēkavīri — startēja virves vilkšanā, kur pārliecinoši izcīnīja 1. vietu. 2. vieta komandai bija stafetēs, bet 3. vieta azaida galda klāšanā. Veiksmē pavadīja arī pļavu volejbolā,

kur izcīnīta 4. vieta. Bez tam zemnieki sacentās arī svaru bumbas celšanā, kur nepārspēts palika Voldemārs Meluškāns, ārmeslingā jeb roku laušanās cīņā uzvaru guva Modris Klaužs. Vīru piemēram sekoja arī sievietes, un šajā pašā disciplīnā Modra dzīvesbiedre Tamāra Klauža izcīnīja 2. vietu. Viņa bija arī labākā slaucēja improvizētajās slaukušānās sacensībās, kad no finiera «govij» piestiprinātā gumijas cimdā pēc iespējas īsākā laikā vajadzēja izslaukt vairāk piena. Otrajā vietā slaukušānā ierindojās Valija Ruisa.

Lielu jautrību izraisīja zvejniķu zābaka mešanas sacensības, jo labi notēmētais gumijnieks vienalga lidoja tur, kur tas gribēja, nevis, kur mērķēja metējs. Tomēr arī šajā grūtajā disciplīnā mūsu zemniekiem nenācās sarkt, jo Normunds Romanovskis bija trešais labākais zābaka mešanā. Zirga jūgšanā un pļausnā īsts atradums bija zemnieks Juris Puduls, kurš šīs lietas pieprata vislabāk.

● Zemniece Tamāra Klauža no Rudzātu pagasta lieliski tiek galā ar slaukušānu ne vien savā govju ganāmpulkā saimniecībā «Nelķes», bet arī ar melnbaltu finiera govi Kalupes parkā, kuras gumijas «tesmeņi» bija īsts piens.

● Zemniece Tamāra Klauža no Rudzātu pagasta lieliski tiek galā ar slaukušānu ne vien savā govju ganāmpulkā saimniecībā «Nelķes», bet arī ar melnbaltu finiera govi Kalupes parkā, kuras gumijas «tesmeņi» bija īsts piens.

G.Kraukle

Semināri zemniekiem šovasar		
Lai lauksaimnieki semināru apmeklējumus šovasar varētu plānot laikus, Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojs informē par pasākumiem, kas notiks laikā no jūnija līdz septembrim.		
Datums, laiks	Norises vieta	Semināra nosaukums
21. jūnijā pulksten 11.00	Liepu ielā 2a Preiļos, Amatu un harmonijas centrā	Demonstrējuma seminārs «Trušu gaļas ražošanas ekonomika, atkarībā no trusēnu realizācijas dzīvības un vecuma.»
28. jūnijā pulksten 11.00	Z/s «Kapteiņi» Līvānu novada Rožupes pagastā	Piena lopkopība (ģenētika, fermu mehanizācija, kvalitatīvu zālāju ierīkošana).
3. jūlijā pulksten 11.00	Z/s «Ramaniši» Saunas pagasta Anspokos	Demonstrējuma seminārs «Lauka pupu izmantošana augstvērtīgas proteīnbarības ieguvē salīdzinājumā ar citiem proteīna avotiem (zirņiem).»
19. jūlijā pulksten 11.00	Z/s «Pumpuri» Aizkalnes pagastā	Augstvērtīgu zālāju ierīkošana, izmantojot SIA «Latvijas šķirnes sēklas» piedāvātos zālāju maisījumus.
25. jūlijā pulksten 11.00	Z/s «Meldri» Saunas pagasta Smelteros	Demonstrējuma seminārs «Bioloģiskās saimniecības metodes kāpostu audzēšanā.»
22. augustā pulksten 11.00	Z/s «Punduri» Saunas pagasta Priekuļos	Demonstrējuma seminārs «Teliņu augšanas dinamika un priekškuģņa attīstība atkarībā no ēdināšanas veida pirmajās 8 nedēļās.»
6. septembrī pulksten 11.00	Z/s «Smilgas» Rožkalnu pagastā	Demonstrējuma seminārs «Bioloģiskās saimniecības kvalitatīvas skābarības sagatavošanas iespējas, izmantojot bioloģisko ieraugu.»

Latgalei būs kopīgs telpiskais plānojums

Latgales reģiona Attīstības Aģentūra (LAA) strādā pie jauna projekta «Institucionālās kapacitātes stiprināšana telpiskās un attīstības plānošanas jomā Latgales reģionā».

Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva «Novadniekam» pastāstīja, ka aiz šī sarežģītā nosaukuma slēpjas doma apvienot visa Latgales reģiona rajonu attīstības plānus, izvirzīt kopīgas prioritātes, kas būtu vienlīdz svarīgas visiem. Šāda kopīga telpiskā plānojuma izstrāde dos iespēju drošāk un ar lielāku garantiju vērsties dažādos fondos, lai saņemtu finansējumu visai Latgalei svarīgiem projektiem.

Telpiskā plānojuma izstrādes projektu atbalsta un finansē Flandrijas (Beļģija) valdība, tas pare-

dzēts vienam gadam. Projekta izstrādē iesaistīties Latgales rajonu attīstības plānošanas speciālisti un pašvaldību arhitekti.

Kā skaidroja Elita Jermolajeva, liels darbs ir pašā sākumā, notikusi tikai LAA speciālistu pirmā tikšanās, kuras laikā viņi iepazinušies ar Beļģijas ekspertiem. Latgales Attīstības Aģentūras projekts ir viens no nedaudzajiem, ko beļģi atzinuši par vērtīgu un atbalstāmu. Pašlaik Eiropas skatījumā mēs runājam par Latgales reģionu kopumā, taču patiesībā katram rajonam, tajā skaitā arī Preiļu rajonam, ir savs attīstības plāns. Kopīgs telpiskais plānojums vajadzīgs, lai izšķirtos par ekonomiskās dzīves sfērām, kas ir vienlīdz aktuālas visai Latgalei neatkarīgi no atsevišķu rajonu interesēm.

L.Kirillova

REKLĀMRAKSTS

Ziņas no Lattelekom

Tālrunis vasarā

Godātie Lattelekom klienti!

Priecīgas un saulainas brīvdienas jums, jūsu draugiem un radiem!

Klāt aktīvas atpūtas-laiks — vasara! Kā jau ierasts, šajā gadalaikā mēs biežāk atstājam savus mājokļus, lai dotos uz vasarnīcām un citām atpūtas vietām. Ko darīt ar savu tālruni prombūtnes laikā?

Pirmkārt tas ir atkarīgs no prombūtnes ilguma. Ja plānojat pavadīt ārpus savas dzīvesvietas ilgāku laiku un nevēlaties, lai jūsu tālruna līnija šajā laikā tiktu izmantota, Lattelekom piedāvā atslēgt tālruna līniju uz noteiktu laiku pēc jūsu izvēles. Vienīgais maksājums par šo laiku posmu būs abonēšanas maksa. Šajā gadījumā par līnijas abonēšanu vēlam samaksāt avansā. Ja par Lattelekom pakalpojumiem norēķināties ar bankas automātu starpniecību, tad varat samaksāt avansu papildus rēķinā norādītajai summai. Atcerieties, ka pirms došanās atvaļinājumā svarīgi samaksāt visus rēķinus!

Ja jums ērtāk samaksāt avansu pat telekomunikāciju pakalpojumiem tuvākajā Latvijas pasta nodaļā, pirms tam ir nepieciešams piezvanīt Klientu apkalpošanas dienestam pa bezmaksas tālruni 8008040 un pasūtīt maksājuma dokumentu par izvēlēto summu.

REKLĀMRAKSTS

Šis dokuments tiks nosūtīts klientam pa pastu. Pamatojoties uz saņemto maksājuma dokumentu, klients var samaksāt avansu gan banku filiālēs, gan citās norēķinu vietās.

Ja lielāko vasaras daļu plānojat pavadīt ārpus mājas un dzīvesvietā esošo tālruna līniju izmantosiet reti, izdevīgi ir abonēt tarifu plānu «Izvēle Nr. 1». Izmantojot tarifu plānu, abonēšanas maksa samazināta par 1,77 latiem, bet maksa par katru sarunas minūti palielināta par 0,0354 santīmiem. Sarunas, zvanot neatliekamās palīdzības dienestiem (01, 02, 03, 04), kā arī tālruna numuriem, kas sākas ar 800 (Bezmaksas zvans 800), ir bez maksas. Savukārt, atgriežoties no vasarnīcas mājās, šo tarifu plānu varat abonēt vasarnīcas tālruna līnijai.

Iesakām izvēlēties arī kādu no tālruna papildpakalpojumiem. Ja vēlaties, lai jums var piezvanīt, kad neesat mājās, iesakām izmantot pakalpojumu *Pāradresācija*. Pakalpojums ļauj pāradresēt ienākošos zvanus uz citu tālruna numuru. Ja dosieties uz kādu attālu Latvijas novadu vai ārvalstīm, vispiemērotākais risinājums ir pakalpojums *Balss pasts*. Lai izmantotu šo pakalpojumu, nav nepieciešams speciāls tālruna aparāts ar autoatbildētāju. Turklāt jūs varēsiet noklausīties pastkastītē atstātos ziņojumus gan no sava, gan cita abonenta ciparu tīkla tālrunā,

REKLĀMRAKSTS

taksofona vai mobilā tālrunā. Pastkastītes pieslēgšana un abonēšana ir bez maksas. Iespējams, ka savas prombūtnes laikā uzticēsiet pieskatīt savas mājās atstātos četrkājainos draugus kaimiņam vai draugam. Ja nevēlaties, lai šajā laikā tiktu izmantoti jūsu tālrunis, piemēram, zvaniem uz ārvalstīm vai izklaides tālrunā (909. sērijas) numuriem, iesakām izmantot maksas pakalpojumu *Parole*, tad piezvanīt varēs tikai neatliekamās palīdzības dienestiem (01, 02, 03, 04).

Pašreiz tiek piedāvāts jauns pakalpojums *Numura noteicējs*. Šo pakalpojumu jau lieto abonenti Rīgā, Jelgavā, Daugavpilī, Limbažos, pavisam drīz to varēs izmantot arī Liepājā un Saldū. Tuvākajā nākotnē plānojam piedāvāt šo pakalpojumu vēl plašākam abonentu lokam.

Pilnīgu informāciju par tālruna papildpakalpojumiem, to pieejamību un izmantošanu varat iegūt, piezvanot Klientu apkalpošanas dienestam pa bezmaksas tālruni 8008040.

Izlozē atlaides tālruna līnijas abonēšanas maksai

Pateicamies mūsu godprātīgākajiem klientiem par veiksmīgu sadarbību! Šoreiz veicināšanas

REKLĀMRAKSTS

balvu — 100% atlaidi tālruna līnijas abonēšanas maksai uz 3 mēnešiem saņems trīs Preiļu rajona iedzīvotāji: Filimona Prikule Upmalas pagastā, Felica Petrova Rēzeknes ielā Preiļos, Sergejs Ovečkins Rīgas ielā Līvānos.

Beigusies akcija «Pavasaris nāk ar balvām»

Beigusies vērienīga akcija «Pavasaris nāk ar balvām». Atsaucība bija ļoti liela, tāpēc domājam, ka šādas akcijas jārīko biežāk. Šī ir lieliska iespēja, kā uzzināt mūsu klientu viedokli gan par pakalpojumiem un apkalpošanas kvalitāti, gan par citiem jautājumiem. Jūsu ieteikumus un ierosinājumus izmantosim savā turpmākajā darbā. Pateicamies arī visiem tiem abonentiem, kas novēl mūsu uzņēmumam veiksmi un izturību arī turpmāk!

Esam saņēmuši vairāk nekā 70 000 aptaujas lapu. 12,7% aptaujas dalībnieku aizpildīja mūsu anketu internetā, un tas liecina, ka to abonentu skaits, kam ir pieejams internets, arvien paplašinās un mūsdienīga tehnoloģija vairs nav greznība, bet ikdienas sastāvdaļa. Rīgas reģiona respondenti sastāda 38% no visiem aptaujas dalībniekiem, bet visaktīvāk aptaujā piedalījās Vidzemes novada iedzīvotāji — vairāk par 13 tūkstošiem respondentu. Īpaši at-

REKLĀMRAKSTS

saucīgi bija Liepājas pilsētas un rajona iedzīvotāji, kuri atsūtījuši apmēram 4,4 tūkstošus anketu. **No Preiļu rajona atsūtītas 1419 aptaujas lapas.**

Aptaujas dati liecina, ka visaktīvākie aptaujas dalībnieki bija mūsu klienti vēcumā no 40 līdz 45 gadiem (trešā daļa no visiem respondentiem) un vislielākā interese ir par sarunu tarifiem, dažādiem tarifu plāniem un par tālruna līnijas papildpakalpojumiem. 28% aptaujāto vēlas iegūt plašāku informāciju par internetu.

Priecē, ka 70% respondentu vērtējuši tālruna sakaru kvalitāti kā labu vai ļoti labu un tikai 2,5% — kā sliktu vai ļoti sliktu.

Zvani un laimē!

Cik raksti rubrikā «Ziņas no Lattelekom» ir publicēti avīzē «Novadnieks»?

Atbilžu varianti: 7, 2, 4.
Zvaniet un atbildiet uz jautājumu! Katrs divdesmitais pareizās atbildes atminētājs saņems pārsteiguma balvu.

Jūsu atbildes gaidīsim no 4. līdz 7. jūnijam pa tālruni 7051700 laikā no pulksten 14.00 līdz 16.00. Būsim priecīgi uz klausīt jūsu viedokli arī par mūsu rakstu sēriju.

Uz tikšanos nākamajā mēnesī!
Jūsu Lattelekom

6. Šodien — Starptautiskā

No Bērnu tiesību Konvencijas:

Par bērnu uzskatāma jebkura cilvēciska būtne, kas vēl nav sasniegusi 18 gadu vecumu, ja vien pēc likuma, kas piemērojama bērnam, viņa pilngadība neiestājas agrāk.

Šīs Konvencijas dalībvalstīm tajā izklāstītās tiesības jāievēro un jānodrošina bez jebkādas diskriminācijas attiecībā uz ikvienu savā jurisdīcijā esošo bērnu neatkarīgi no šī bērna, viņa vecāku vai likumīgo aizbildņu rases, ādas krāsas, dzimuma, valodas, reliģijas, politiskās vai citas pārliecības, nacionālās, etniskās vai sociālās izcelsmes, īpašuma, darba spējas, dzimšanas vai citiem apstākļiem.

Jebkurā rīcībā, kas skar bērnu, vienai, vai to darītu sabiedriskās vai privātās sociālās nodrošināšanas iestādes, tiesa, administratīvā vai likumdošanas vara, pirmām kārtām maksimāli jāievēro bērna intereses.

Bērns nav cilvēks miniaturā

Kopš gada sākuma pašvaldības uzņēmuma «Preiļu slimnīca» bērnu nodaļā, kura apvienota ar ginekoloģijas nodaļu, veselību atgūvuši 236 bērni.

Joprojām bērni daudz slimo ar pneimonijām, pleirītiem, bronhītiem, strutainām angīnām, taču samazinājies meningītu skaits, arī gripa šogad gandrīz neskāra, stāsta pediatre Irēna Petrāne.

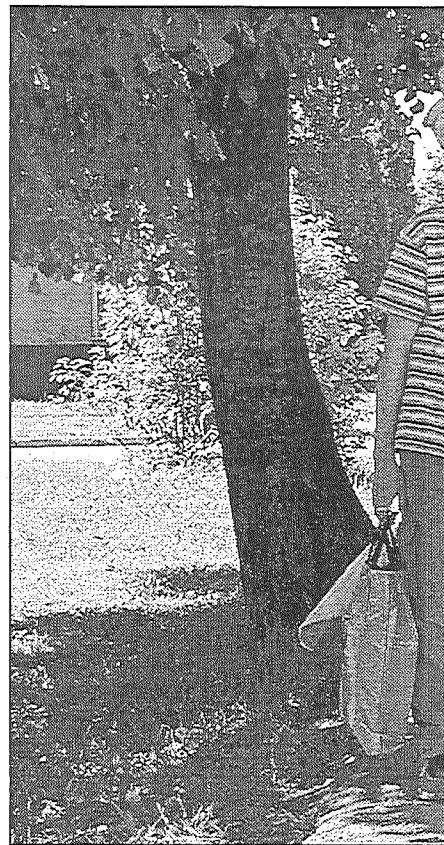
Bērniem līdz 18 gadu vecumam ārstēšanās slimnīcā paredzēta bez maksas, neskatot vienreizējo pacienta nodevu 50 santīmu apmērā. Kopā ar mazuli līdz trīs gadu vecumam slimnīcā var uzturēties arī māte. Par to nav jāmaksā. Arī lielākam bērnam mātes klātbūtne smagas slimības laikā ir vēlama, un tas tiek atļauts, taču tādā gadījumā jāmaksā 1,50 lati dienakti par gultasvietu un ēdināšanu.

Tomēr valstī medicīniskās aprūpes reformu rezultātā ārsti pediatri turpmāk vairs nebūs paredzēti. Jau sākot ar 2004. gadu, slimokases ar bērnu ārstiem neslēgs līgumus. Pediatri pašlaik pārkvalificējas par ģimenes ārstiem, bet daļa to jau ir izdarījusi. Pediatrijas likvidēšana ir lielāka muļķība, uz ko valdība ir spējīga, saka Irēna Petrāne. Latvijas pediātru asociācija tam ir kategoriski pretī. Terapeits ar pāris mēnešos ģimenes ārsta kursos iegūtām pediātra zināšanām nevar ķerties pie zidaiņu ārstēšanas. Bet, piemēram, es — pediatre, nelabprāt uzņemtos veca cilvēka ārstēšanu, taču esmu spiesta darīt to. Ja nebeigšu kursu un neiegūšu ģimenes ārsta sertifikā-

Par mazajiem slimniekiem Preiļu slimnīcas bērnu nodaļā rūpējas medmāsa Jelizaveta Kupele (no kreisās), ārste Irēna Petrāne, grīdu mazgātāja Biruta Vilcāne, sanitāre Gaļina Minalko un saimniecības māsa Anna Ziemele. Jancis ir gatavs visas samīļot, jo tūlīt dosies mājās.

tu, pēc gada būs jāzaudē darbs. Taču es labi zinu, ka pieaugušos cilvēkus nespēju ārstēt ļoti labi, kā ārstēju bērnus. Un tieši tāpat klāsies arī bijušajiem terapeitiem darbā ar bērniem. Zīdāinis un arī lielāks bērns nav tas pats, kas pieaudzis cilvēks. Viņš nav cilvēks miniaturā, saka ārste.

● Kas var būt jaukāk par mācību g

Gribu šūpoles, kas nečīkst

Bērnam ir tiesības nodoties savam vecumam atbilstošām spēlēm un izpriecām, teikts Bērnu tiesību Konvencijā, kas ir saistoša arī Latvijai.

Reālā ikdiena un vietējie apstākļi rāda, ka iespēju kvalitāte ir zemā līmenī. Rūpīgi apskatot visos Preiļu mikrorajonos esošos bērnu rotaļu un spēļu laukumus, optimismam vietas nebija. Pēdējo gadu laikā tie nav papildināti ne ar vienu oriģinālu, bērnu fizisko attīstību veicinošu iekārtu. Visa mazuļu izklaide galvenokārt notiek ar šūpoļu, smilšu kastēs, slīdkalniņu palīdzību. Slīdkalniņiem lielākā piekrišana ziemā, kad var piezemēties kupenā. Vasarā stāvais nobrauciens beidzas ar sāpīgu belzienu uz cietas zemes. Lielākajā daļā no smilšu kastēm saturs tiek atjaunots ļoti reti, un to nepatīkami ir papildinājuši arī klaiņojšie dzīvnieki. Par tādu smalkumu kā smilšu kastēs ar aiztaisīmiem vākiem laikam var runāt tikai attiecībā uz privāto sektoru. Diemžēl realitātē nācās ieraudzīt arī kastes, kurā maigi birstoši, vēsu smilšu vietā ir smiltis sajaukumā ar dažāda lieluma akmeņiem.

Diena bija īsti tveicīga, tāpēc rotaļu laukumos valdīja klusums, bet ēnā sastaptās māmiņas ar pavisam maziem bērniņiem pie rokas stāstīja, ka svelmes dēļ bērni rotaļu laukumu nevar izmantot. Viņas vēlējās vismaz «sēnītes» tipa jumtiņu virs smilšu kastēm, vai arī nojumītes.

Rēzeknes ielā starp 34. un 38. māju laikam vienlaikus ar namu nodošanu ekspluatācijā pie spēļu laukuma izveidota ovāla ūdenskrātuve. Tai pāri ved tiltiņš. Diemžēl ietvē pie tā izveidojusies bedre, bet diķītis ar betonētajām malām pārvērties par aizaugušu, dražām piemētātu vietu, no kuras vējš nes sliktu smaku. Satrunējušu balķu stabiņu atliekas ierobežo laukumiņu, kurā smiltis pēdējo reizi mainītas laikam pagājušajā gadsimtā. Karuselis ar sešām sēdvietām iegriezams ar lielu piepūli, šūpoļu sēdekļos trūkst dēlīšu. Kopumā šī vieta bērnu un māmiņu atpūtai būtu kā radīta, jo pietiek gan saules, gan ēnas, taču ir neopta un nolaista.

Pie Rēzeknes ielas 28. nama divas mazas meitenītes spēlējās. Viena vectētiņa, bet otra — auklītes pavadībā. Laukums šeit labs, saka vectēvs, taču šūpoles gan derētu ieeļļot, lai nečīkst tik atbaidoši griezīgi. Kastē jāapmaina smiltis, papildina auklīte.

Gan šeit, gan Kooperatīva ielas spēļu laukumos iekārtas ieguvušas dzīvespriecīgus toņus. Arī vairākās citās vietās pilsētā tās šopavasar atsvaudinātas, nokrāsotas dzeltenas, sārta, zaļas, maigi violetas, brūnas, bet tas arī ir vienīgais pozitīvais, ko var pateikt par bērnu rotaļu laukumu kopējo izskatu un uzturēšanu kārtībā.

Celtnieku ielā bērnu rotaļām paredzētajā laukumā, nesaprotamo dzelzes jucekli aplūkojot tuvāk, izrādās, ka tas ir otrādi apgāzts karuselis. Tuvākie iedzīvotāji stāsta, ka tādā izskatā esot jau otro gadu. Vienuļi skumst šūpoļu statīvs bez šūpolēm. Laukuma izskats vienkārši nožēlojams.

Pils ielā pie 4. nama ieraugāma smilšu kaste ar akmeņiem, parādīja par karuseli — tik briesmīgā izskatā ar aplupušu krāsu kārtu caurumiem, sašķiebies, ka bērniem var rādīties sapņos kā baismais monstros. Pie soliņiem uz betona plāksnēm pieskrūvētas divvainas metāla atliekas no kaut kā nezināma. Vismaz astoņi ķeburi, aiz kuriem aizķerties ir sasisties gan mazajiem savā rotaļu skrējienā, gan lielajiem vēlāk vakara pastaigā. Laikam jau iemanījusies izlaipot.

Satiktā māmiņa ar meitiņu pie rokas saka, ka viņa te negrib uzturēties. Pie mājas Mehanizatoru ielā 6b laukumā esot labāks. Taču šūpoļu sēdekļos no pamatnēm izlīdušas garas skrūves, uz kā bērni saduroties. Redzams, ka minētais laukums kādreiz iekārtots ar vērienu. Jaunie bērziņi un priedītes vienā stūrī veido patīkamu ēnu, no uzkalniņa jauka nobraukšana ar skrituļdēli, ragutiņām, riteni. Bet saimnieka gādīguma laukuma uzturēšanā nav. Vienam no

augstajiem slīdkalniņiem nolauzts balstošais stienis. Vajadzētu būt četriem, ir tikai trīs. Volejbola laukumā palikuši divi stabi bez tīkla, pats laukums, tāpat kā basketbola spēlei paredzētā vieta, redzami pamesti un netiek lietoti. Pie grižiem nav tīklu. Laukumi aizgāju ar grīsi un kārkliem, stāsta satiktā māmiņa, jo pavasarī uz tiem ilgi turas ūdens.

Ir tādas iekārtas: divas paralēli savienotas caurules, galos sēdekļi. Vienā galā uzstātas viens, otrā — otrs. Augšup — lejup, spiedzieni, smiekli un vēdera kutēšana. Tā vismaz vajadzētu būt. Istenībā šajā laukumā, tāpat kā arī citos, katrā šādās iekārtas sakustēšanās rada gaudojošu skaņu. Nekad neviens tās nav papūlējies ieeļļot. Bērni izaug ar priekšstatu, ka šūpoties kļuvis nemaz nav iespējams. Par griezīgajiem šūpoļu trokšņiem sašutuši arī iedzīvotāji, kuru logi ir tuvāk spēļu laukumiem.

No vairākām iekārtām, kurās laikam bijušas iekarīnātas virves, vai arī cilpas priekš pievilkšanās, palikušas tikai atmiņas un sānu stieni. Bērnu ložņāšanai paredzētā «varavīksne» — betona pusaplis krāsnojuma ziņā ir tik noplucis, ka istajai varavīksnei par to nūdien kauns. Šajā laukumā ir atrodams arī derīgs un labas iekārtas, bet, lūk, pie karuseliņa ar sešiem posmiem un bez grīdas dēlīšiem ilgi jādomā par tā funkcijām. Tā lietotāji var mēģināt riskēt salauzt kāju. Virs smilšu kastes te kādreiz bija «sēnīte», tā deva ēnu, stāsta šeit dzīvojošā māmiņa. Vasaras dienā mazuļi karstuma dēļ smiltis nespēlējoties.

Pilnīgi nekādu pielietojumu un veidojuma funkcionālo nozīmi nevaram noteikt kādai figūrai, kas atrodas citā pilsētas mikrorajonā, tās dienvidu kvartālā. Svaigi nokrāsota, uz trim kājām uzstutēta metāla muca, virs kuras otra, nedaudz mazāka. Šajā veidojumā nedz uzkāpt, nedz ielīst, un vispār nav zināms, kā to izmantot spēlēm. Varbūt — minēšanai? Reizē ar kvartāla mājām te savulaik tika uzbūvēta tā sauktā bērnu pils — vērienīga sarkanu ķieģeļu kon-

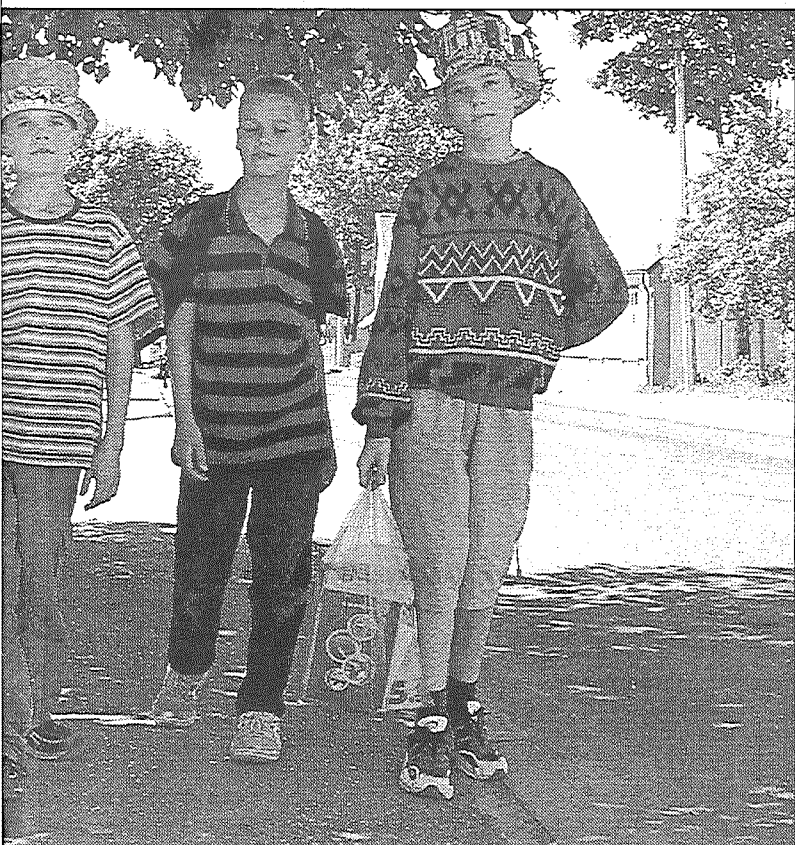

● Iesi taisni, iekritīsi bedrē pie tiltiņa. Iesi pa kreisi vai pa labi, ievēlēsies smakojošā, netirā ūdeni. Bet labāk neej nekur. Aiz tiltiņa atradīsi tikai apdrupušus stabiņus un vecās smiltis.

strukcija ar kāpnēm, terasi, balkoniņiem, tornīti, slīdkalniņu. Bez saimnieka aprūpēšanas tagad tā izskatās kā daļējs grausts, ar vietām izlauztu ķieģeļu robiem. Tomēr atjaunojama un sakopjama, ja vien kāds to pacenstos darīt. Bērnu rotaļu laukumu un iekārtu ziņā šis pilsētas mikrorajons visnabadzīgākais.

Trīs piecstāvu mājas — Jaunajā ielā 1., Aglonas ielā 29 un Liepu ielā 9 ieskauj lielu laukumu, kurā vietas pietiek visiem šo māju bērniem. Viņu patiešām šeit ir daudz, apliecina sastaptās sievietes. Taču ar rotaļām nodarīgām iekārtām visai bēdīgi. Nedaudz šūpoļu. Nepievilcīga, puteklaina vieta. Dažas iekārtas nesalabotas, piemēram, karuseļa sēdekļiem trūkst atzveltnes. Bērniem nav ko darīt, stāsta vietējo māju iedzīvotājas. Gribas izkustēties. Kāpj kokos, bet citi atkal uz viņiem dusmojas un kliedz. Ko lai bērni šeit dara? Vecāki grib, lai viņi neaizklīst tālu no mājas, lai būtu saredzami pa logu, bet bērniem nav, ar ko nodarboties. Aglonas ielas mājas iemītniekiem citas pretenzijas. Basketbola laukums ierīkots tieši pie logiem, it kā tālāk tam neatrastot vieta. Jaunieši uz spēli sanāk vakaros, aizrautīgi mači ar dobju bumbas atsienīti atbalsošanos un dzīvespriecīgiem kliedzieniem neļauj vecāka gadagājuma cilvēkiem iemigt.

Secinājums pēc Preiļu rotaļu laukumu apskates ir nieiepriecinošs. Tie ir nabadzīgi un nolaisti. Tāpat kā citas iedzīvotāju grupas: pensionāri, jaunieši, strādājošie, arī paši mazākie pilsētas iedzīvotāji ir pelnījuši kādu nieku uzmanības. Un arī viņu māmiņas — vismaz to prieku, kad bērna acis iemirdzas, jo mamma viņu ir atvedusi uz skaistu vietu. Protams, budžets ir mazs, bet vajadzību daudz, un nedzīvojam Venstpīli, kuru skatoties televīzijā, gribas aizvērt acis. Lai sirds nesāpētu. Bet sāp tāpat. Jo vienā otrā vietā redzētais liecina nevis tikai par naudas trūkumu, bet arī par elementāru nolaidību, kā, piemēram, neieļļotās, gaudojošās šūpoles. Vai arī piemirstās smilšu kastes, no kurām, starp citu, vispirms jāaizvāc vecās smiltis un tikai pēc

...ada pēdējo dienu, kad priekšā garumgara vasara...

Čigānbērni skolā neiet

Nelielajā mājiņā var iekļūt pa durvīm vai arī pa tikpat lielu blakus durvīm sienā esošu caurumu. Ja sāktu jautāt pilnīgi par visu Vārkavas novada Berezovkā dzīvojošo čigānu mājās redzamo, tad galā netiktu līdz vakaram. Kāpēc, piemēram, ārdurvis ir izkritušas no engēm un atpakaļ nav ieliktas, kāpēc skapja abas durvis atstutētas pret to, kāpēc istabā nav kārtības, un kāpēc visi sadzīves atkritumi kaudzē sabērti aiz mājas stūra pie loga, kāpēc mājā tāds posts un nabadzība, bet pagalmā stāv trīs automašīnas, kāpēc viens no mazākajiem staigā pilnīgi pliks un kāpēc pagaldē redzams kandžas aparāts, kurš gan tobrīd izskatās pēc tāda, kam dikstāve. Jau tāpat mājās iedzīvotājiem uzdevām pārāk daudz ne visai patīkamu jautājumu, — «Novadnieka» žurnāliste, Vārkavas novada pagasttiesas priekšsēdētāja Iveta Stivriške un sociālā darbiniece Ženija Cirša.

Ciltsmāte ar sešām meitām

Māja sastāv no virtuves, kurā novietots arī kāds vecs guļamais, un lielākas istabas. Tajā tad arī norisinās visas plašās dzimtas pārstāvju sadzīve. Cik todien uz vietas, saskatīt neizdodas. Mazie pajūk kā izbiedēti cālēni uz visām pusēm katreiz, kad mēģinām ar viņiem uzsākt sarunu. Saimniece — 63 gadus vecā Marija Beinaroviča gulšņā, tāpat kā viena no viņas meitām — Natālija, kura teicis esam slima. Glītām drēbēm mugurā Marija ceļas no gultas, bet aiz viņas paliek kūņojamies divi mazuli. No izskata arī pašlaik redzams, ka jaunībā bijusi īsta čigānu skaistule. Labprāt stāsta par savu ģimeni — vīru Kārli, kurš miris jau pirms desmit gadiem, sešām meitām — un entājiem mazbērniem. Uz Berezovku pārcēlušies pirms gadiem divdesmit no Liksnas. Kolhozā ganījuši govīs, strādājuši fermā. Laulība svētīta tikai ar meitām. Tagad divas no viņām ar ģimenēm dzīvo novada citā pusē. Dzintarā, saka ciltsmāte Marija, ar to domādama bijušo Rožkalna pagastu. Kopā ar māti Berezovkā dzīvo četras meitas, arī znoti un mazbērni. Meitai Tamārai un viņas vīram Vladimīram ir seši bērni vecumā no diviem līdz 13 gadiem. Trīs vecākie bērni, kuriem ir 9, 11 un 13 gadi, ne dienu nav gājuši skolā. Šo ģimeni neizdodas sastapt, jo strādājot «pie

saimniekiem».

Par otru meitu — Ludmilu — māte stāsta, ka viņa esot invalīde, neprecēta, darbā iziet nevarot.

Oksanai un civilvīram Ludvigam četri bērni. Vecākajai meitai Sandrai jau astoņi gadi, skolu neapmeklē. Meitene runā arī latviski, ir drošāka par citiem bērniem. Ģimene pa ziemu dzīvojot Jēkabpilī, pie Ludviga radiem.

Nav «metriku» un citi iemesli

Arī no Natālijas un Stepana četriem bērniem septiņgadīgā Anastasija skolu neapmeklē. Gan Oksanai, gan Natālijai ir arī sešgadīgi bērni, kuriem jau jāpiedalās pirmsskolas sagatavošanā. Lieki teikt, ka viņi par skolu nav dzirdējuši pat pa ausu galam, ja nu vienīgi tā asociējas ar kādu bubuli, jo svešas tantes pa laikam ierodas viņu mājās un pārmetoši runā ar mammām. Gados jaunās čigānu sievietes taisnojas raiti un tekoši. Šajā skolā bērniem varot pāri nodarīt, bet tajā neuzņemot pie raksta trūkuma dēļ. Rudenī visi kā viens iešot skolā, abas sola. Bet Ivetai Stivriškei un Ženijai Ciršai cits viedoklis. Ar šādiem solījumiem viņas jau izvadītas nezin cik reizes, bet skolā neviens no Berezovkas čigānu mājās tā arī nav ieradies.

Bērnu barā ievēroju lielāku zēnu. Igoram ir jau 15 gadu. Viņa tēvs ir vīrs vienai no Beinaroviču meitām, bet puikas istā māte, kā noprotsams, kaut kur Krievijā. Skolā nav gājis. Lasīt un rakstīt neprot, skaitīt jā, to mākot, stāsta Igors. Kāpēc neej skolā? Nav «metriku», viņš nopietni atbild, un ar šim «metriku» būšanām jau agrāk ir ievējis nesaprašanā pagasta oficiālās varas pārstāvjus. Tā kā dzimšanas apliecības pēdas nav sadzītas, viņam nav cerību tikt arī pie citiem personu apliecinājumiem dokumentiem, un viņa statuss valstī pašlaik ir neskaidrs.

Par mājas un istabu nolaisto izskatu un nesakoptību daudzgalvainā ģimene neuztraucas. Visticamāk, viņi uz to nereaģē, jo tādi dzīves apstākļi ir pierasti. Mazie, tiklīdz atver acis uz pasauli un sāk steberēt savām kājām, kā arī vēlākos bērnības gados, no tādām lietām, kas veido vidi un piepilda mājas citu tautību bērniem, nezina nekā. Parādu dēļ atslēgta elektrība. Ne televizora, ne radio. Ne avīzes, ne grāmatas vai rakstu rindas. Visai lielajai saimei, kurai

dienā vajagot trīs klaipus maizes, pārtikšana no bērnu pabalstiem, mātes pensijas, meitas invaliditātes pensijas un no tā, ko izdodas nopelnīt gadījuma darbos. Natālija tirgojoties ar precēm, ko iepērkot Lietuvā. Ja maizei naudas nav, tad viņas cepot pašas, viņa stāsta. Maizi, bulciņas vai pankūkas. Bet bērnus gan čigāni netur neēdušus. Vismaz ar kartupeļiem vēderi ir pilni vienmēr. Ar izaudzēšanu ir kā ir, drīz vien raža noēsta, tad sākas gājieni pie tuviem un tāliem kaimiņiem. Govi pārdevuši, bet jaunas pirkšanai neesot naudas.

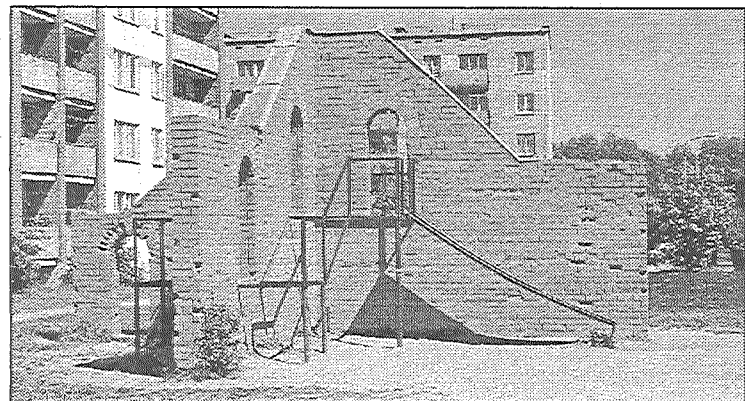
Mašīnas? Cik tad tās maksā, vēlāk pagalmā tīri aizvainots saka Stepan, kad prasu, kāpēc bērniem nav piena. Pārdevis veco žiguli, nopircis «Ford». Pelnot ar haltūrām. Par čigānu biedrībām neko neesot dzirdējis. Ko tās dos, ja pats sev nepalīdzēsi. Čigānu barons? Lai pats sevi māca, tas barons, piktojas Stepan, ar lupatu berzēdams motora daļas. Zirga arī viņam neesot un nevajagot. Bet māju gan gribot pirkt. Gandrīz vai sarunāta, bet saimnieks pārdomājis.

Tuvāko ciematu ļaudis stāsta, ka melnīgsnējiem autoīpašniekiem bēdīgi ar benzīna iegādi. Pēc katriem pāris kilometriem ejot pie saimniekiem «nopirkt kādu litru benzīna».

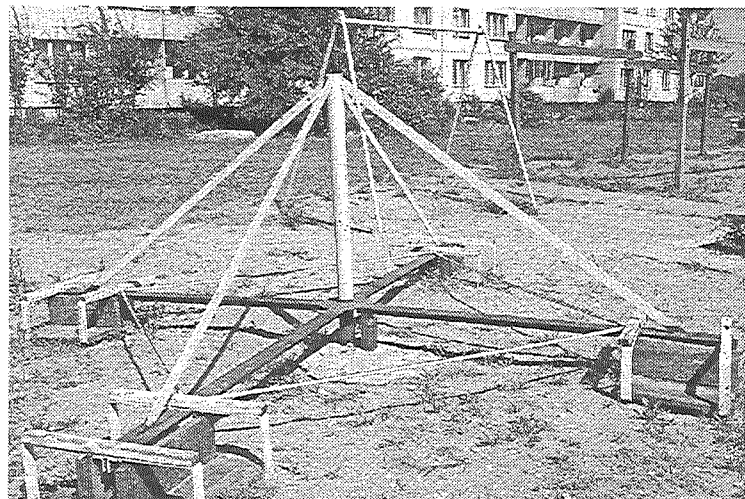
Valstiski risināma lieta

Tādas, lūk sarunas un skatījums uz dzīvi čigānu bērneļu mammām un tēviem. Ja arī melnīgsnējo sprogaini kāds aizvestu uz pirmo klasi, viņš nemaz nespētu sākt ar pirmo burtu «a». Tāpēc, ka milzums jēdzienu un lietu, par ko skolotāja runā ar citiem bērniem — kalendārs, dziesmu svētki, multenes, luksofors, bibliotēka, futbols, garderobe un tā tālāk — viņiem ir kā ķīmiešu ābece. Skolasbiedriem par to nāk smieklī, bet skolasbiedru mammas savukārt protēstē, — viņas nevēlas no jauna pirkt mācību piederumus un citas lietas, kuras viņu bērniem skolā sāk pazust.

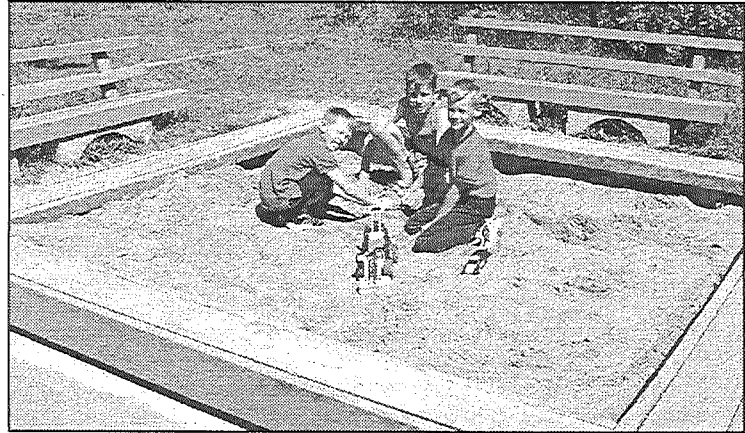
Čigāntautības atvasēm skolā iešana līdz ar to pēc pāris nedēļām beidzas. Kā liecina nu jau daudzu gadu pieredze, izaug pilnīgi analfabētisku čigānu paaudze. Jautājums ir risināms valstiski, un sabiedrības integrācijas programmām ir jāattiecas arī uz valsts čigānu diasporu. Ir nopietni jāapsver, vai rītdienas sabiedrībai ir vajadzīgi lasīt un rakstīt nepratēji, vai tomēr ar noņemtu, atvieglota tipa apmācību programmu, ar atsevišķiem mācību priekšmetu cikliem arī čigānu bērniem dot iespēju iegūt vismaz sākumskolas izglītību, vienlaikus viņiem iemācot arī dažādus ikdienas darbus. Taču rajonā nekas vairāk par mūdinājumiem iet uz skolu čigānu tautības bērniem izglītības ziņā netiek sniegts. Neko neziņošiem un bez izglītības atstātiem daudziem no viņiem atliek izvēlēties dzimtas vecāko locekļu aizsākto ceļu — ar mangošanu, viltīgām maiņām un tirdzniecībām un ar ... Tomēr nenosauksim šo nāciju apvainojošo vārdu.

● Bērnu spēļu pils aiz Daugavpils ielas 66. nama pamazām pārvēršas par pilsdrupām.

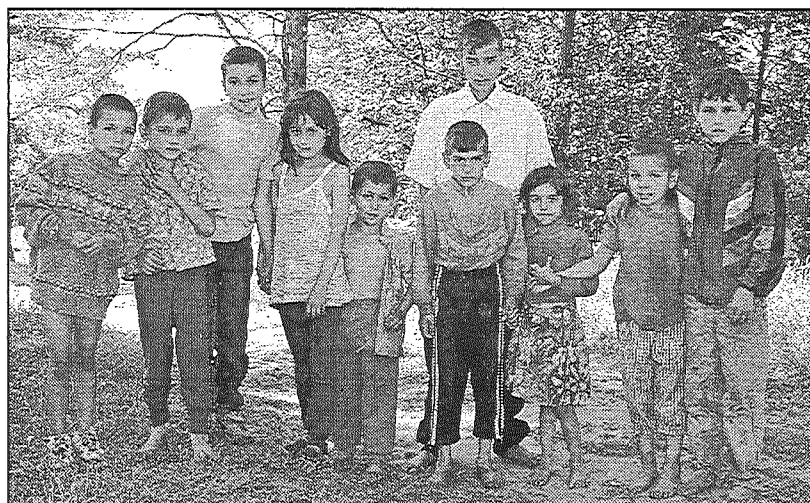
● Bērni, aizveriet acis, lai šis metāla ragainis — nagainis no rotaļu laukuma Celtnieku ielas mikrorajonā jums naktīs nerādās sapņos.

● Spēļu laukumu vajag lielāku un ēnā, saka Ivars, Artūrs un Kaspars pie mājas Upiņa ielā 3. Vēl vajag, lai lielie onkuļi ar motocikliem nebraidītu garām šūpolēm pa taciņu.

tam jāiegāz svaigs vedums. Un tomēr, vienkārši mizoti, lakoti vai apdedzināti koka balķi, dēļi, no kuriem, ja vien ir fantāzija un gribēšana darīt, var izveidot jaukas un oriģinālas spēļu laukumu

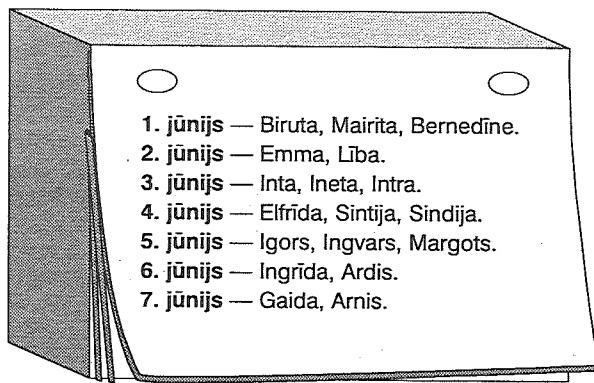
iekārtas, ne maz neizmaksā tik dārgi. Varbūt derētu aicināt arī kokapstrādes uzņēmumu īpašniekus uzdāvināt pilsētai un saviem bērniem kādu gaišu atmiņu par bērnības rotaļām jaukā laukumā.

● Nezinoši un bailīgi čigānbērni brēkdami slēpās no fotogrāfa un ilgi nebija pierunājami pozēt. Mazā Sandra (trešā no kreisās) bija visdrošākā. Viņa nofotografējās viena pati. Pēc tam, kad brālēni un māsiņas digitālās fotokameras ekrānā ieraudzīja Sandru «kā dzīvu», lielākā daļa sadūšojās šim varoņdarbam. Mammās viņiem vēderus nesteidzās nomazgāt un tīras kleitīņas nemeklēja, bet caur mājas logu temperamentīgi sekoja līdzī visam notiekošajam.

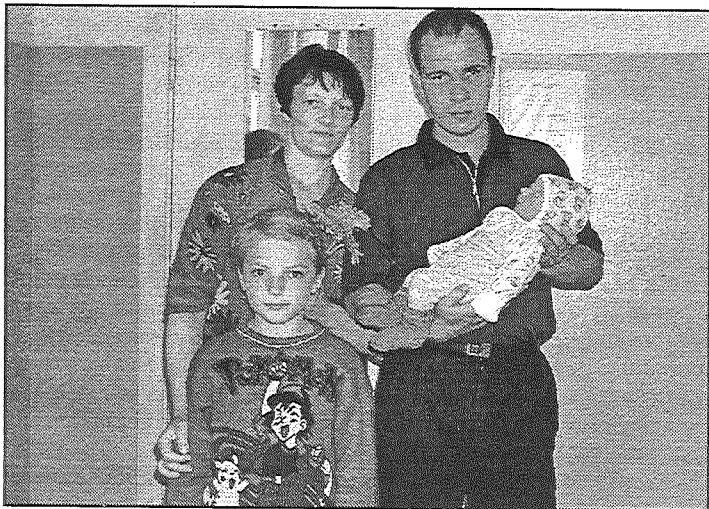
L.Rancāne
Foto: M.Rukosujevs

APSVEIKUMI, INFORMĀCIJA

1. jūnijs — Biruta, Mairita, Bernedīne.
2. jūnijs — Emma, Liba.
3. jūnijs — Inta, Ineta, Intra.
4. jūnijs — Elfrīda, Sintija, Sindija.
5. jūnijs — Igors, Ingvars, Margots.
6. jūnijs — Ingrīda, Ardis.
7. jūnijs — Gaida, Arnis.

Audz laimīgs, mazais!

Pelēcu pagasta iedzīvotājas Svetlanas Deidules dēlens pasaulē nāca 25. maijā. Ģimenes padome – mamma, tētis Jānis un vecāka māšele Diāna – vēl domā par skaistu un skanīgu vārdu puisītim. Diāna gan uzskata, ka brālītim jāliek tāds pat vārds kā tētim – Jānis.

Vecmāmiņai Rozei auklējami divi mazbērni, bet otrās vecmāmiņas — Olgas – sešu mazbērnu pulciņam pievienojies septītais.

Dzemdību nodaļā pēc mazā brālīša apskates Diāna bija izbrīnīta, ka viņš tik liels, jo viņas draudzenei brālītis bijis mazāks. Diāna arī vēlēja, lai brālis skolā mācās labi, tāpat kā viņa pati. Mamma un tētis jaundzimušajam vēlēja labu veselību un būt laimīgam, bet vecmāmiņa Roze priecējās, ka tagad ir dzimtas turpinātājs.

Svetlana teica paldies ārstam Jurim Kļaviņam, vecmātei Aleksandrai un pārējiem dzemdību nodaļas darbiniekiem.

Pēdējā mācību diena Arendoles pamatskolā

Vakar Vārkavas novada Arendoles pamatskolā bija pēdējā mācību un pastāvēšanas diena. Skola ar novada padomes lēmumu tiek slēgta. Tā pastāvēja kopš 1994. gada. Skolā bija mazs skolēnu skaits, un ar katru gadu tas samazinājās. Šogad te mācījās tikai 17 bērni. Tāpēc Vārkavas novada dome pieņēma lēmumu par skolas slēgšanu. Novada teritorijā bez Arendoles pamatskolas ir vēl trīs vispārīgltotjošās skolas: Vārkavas vidusskola, Vanagu un Rimicāņu pamatskola. Kā informēja Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Astrīda Spuriņa, bērnus, kas mācījās Arendoles pamatskolā, iekārtos kādā no pārējām novada skolām. Tālāk dzīvojošie varēs izmantot internātu Rimicāņu pamatskolā.

Savukārt rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis, kuram bija jāsaņem lēmums par šo novada domes lēmumu un tas jānosūta Izglītības un zinātnes ministrijai, «Novadniekam» atzina, ka viņš nedz atbalsta, nedz arī nosoda šādu novada domes lēmumu. Bērnu skaits diemžēl ir tāds, ka neredzu iespē-

ju skolas turpmākai pastāvēšanai, teica Andrejs Zagorskis. Ar šādu viedokli viņš iepazīstinājis ministriju. No tās vēl nav saņemta atbilde, bet izglītības pārvaldes priekšsēdētājs uzskata, ka būs atļauja skolas slēgšanai.

Arendoles pamatskolas direktors Jānis Lazdāns vakar pa telefonu «Novadniekam» stāstīja, ka skolas audzēkņi uz pēdējo mācību gada un skolas pastāvēšanas dienu ieradusies kopā ar vecākiem. Protams, visiem bijis skumji. Kopīgi nofotografējušies atmiņai. Viņš pats un vēl daži citi kolēģi esot jau pensijas gados, tāpēc darba zaudēšana problēmas neradot. Daži citi pedagogi jau sameklējuši jaunas darba vietas. Pagaidām neziņā par tālākajām gaitām esot tikai viena skolas darbiniece.

Šāds liktenis sagaida arī daudz citas lauku mazskaitlīgās skolas, uzskata direktors. Bērnu skaits samazinās, un skolu slēgšana ir tikai laika jautājums. Arendoles pamatskolā bija akreditēta līdz 2002. gadam, tajā pastāvēja septiņas klases. Jaunu akreditāciju mēs nemaz nepieteicām, sacīja Jānis Lazdāns, jo zinājām, ka pašvaldība gatavojas skolas slēgšanai.

L.Rancāne

Aglonā aug jauni talanti

Aglonas vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja Monika Pušņakova ar prieku stāsta par savu audzēkņu lielo rakstītāru un vēlmi reizēm mazliet neparasto pasaules redzējumu ne tikai uzlikt uz papīra, bet dalīties savos pārdzīvojumos arī ar skolas biedriem. Tam apliecinājums bija aprīlī skolā notikušā radošā pēcpusdiena, kas Aglonas jauniešiem pamazāk jau kļūst par tradīciju.

Vēlā rudenī, parasti tas notiek jau Adventes laikā, kad skaļā jautrošanās nav pieņemama, skolā notiek dzejas vakari. Toties pavasara atmodas laiks ir kā radīts pašsacerētu garāku pārdomu darbu lasīšanai. Bērniem ir ļoti nepieciešama iespēja pārliecināties, ka viņu pasaules skatījums tiek pieņemts un novērtēts, ka tumšos ziemas vakaros burtņīcai uzticētās pārdomas rod atsauksmi arī citu sirdīs, stāsta skolotāja.

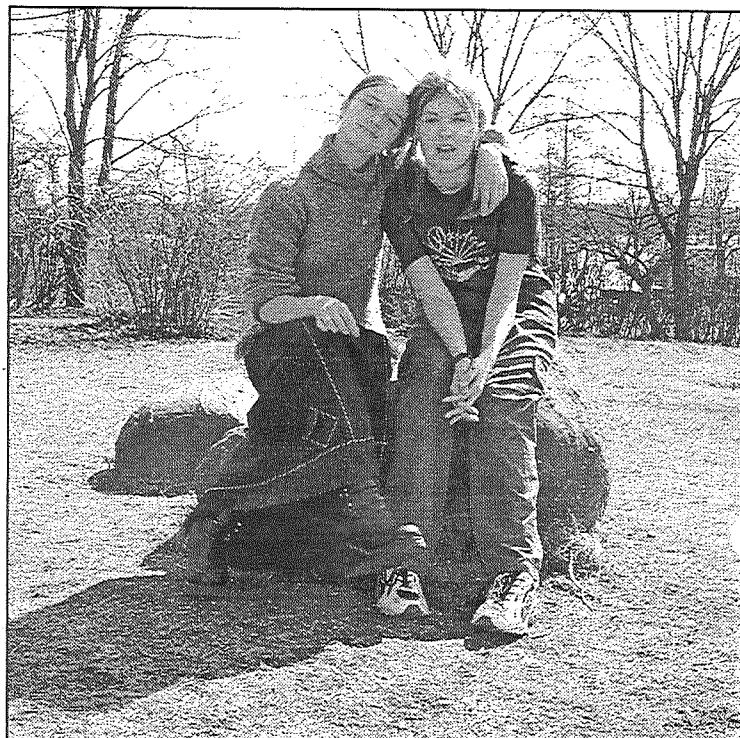
Radošo darbu konkurss, kura rīkošanai Aglonas vidusskolā izstrādāts speciāls nolikums, šogad notika jau trešo reizi. Materiālus tam iesniedza 18 skolas 6. līdz 12. klases audzēkņi, kuru darbi tika vērtēti un analizēti (savu viedokli izteica arī skolas absolvente, tagad Preiļu rajona policijas pārvaldes nepilngadīgo lietu inspekcijas galvena speciāliste Inga Zdanovska, kas savā skolā ir biežs viesis). Izrādās, ka atvērtākas un drošākas savos spriedumos ir meitenes, jo no visiem konkursa dalībniekiem bija tikai divi puisi – sestklasnieks Jānis Mežinieks un Arturs Jaudzems no 9. klases. Literāro pēspusdienu Aglonas vidusskolā kuplināja arī pieaugušie – Jāņa māmiņa un skolas kādreizējā audzēkne Māriete Mežiniece un pensionētā skolotāja Valentīna Jaseviča.

No visiem konkursam iesniegtajiem darbiem šogad visaugstāko novērtējuma ieguva septītklasnieces Santa Jokste un Ginta Rutka. Kā teica skolotāja Monika Pušņakova, meiteņu darbi atšķiršies ar īpašu, reizēm pat neredzētu sāpīgu skatījumu uz apkārtējo pasauli. Atzinīgi novērtēta arī 10. klases audzēkne Marīta Papiņa un Vilmas Valaines jaunrade. Visi konkursam iesniegtie materiāli tikšot apkopotī.

— Jauniešiem ir jāļauj brīvi izpausties jebkura veida jaunradē, — teica Monika Pušņakova. Pilnīgi iespējams, ka dienās viņi izvēlēšies profesijas, kas būs ļoti tālas no literatūras, taču viņu jaunrades dzirksts radīs citu izpausmi. Un tas ir pats galvenais.

L.Kirillova

Tas notika kādā klusā stūrītī, varbūt tas nemaz nebija tik kluss. Mīra cilvēks, bet pasaulē viss bija pa vecam: bērni smējās, izklaidējās, ļaudis bija savu problēmu pār-

● Aglonas vidusskolas 7. klases audzēknes Santa Jokste un Ginta Rutka «Novadniekam» pozēja savā mīļākajā atpūtas vietā skolas pagalmā – uz liela un saulē sasīlūša akmens. Foto: M.Rukosujevs

ņemti, ielenkti. Bet šis cilvēks taču mīra, nevienam nebija intereses, ka otrā istabā kaut kas tāds notiek. Tikai tuvākie klusi lūdz pie sevis, viņi nespēja paglābt... no nāves. Tā nebija istaba, bet gan izgāztauve. Šim cilvēkam nebija paveicies, jo ziemas siltumā retajam izdodas paglābties... siltumā, jo ubagi – tas ir kauna traips valstij. Tādus netīreļus neviens negribēja glābt. Ubagam taču arī var būt kaķa sikstums, tas spēj izdzīvot, jo ir jau pieradis. Ar tādu cerību garām šim večukam pagāja daudzi, citi sarauca degunus paskatoties, citi viņu neredzēja, bet vēl kāds iespēra ar kāju. Ak vai, cik tas bija sāpīgi un nepatīkami. Viņa vienīgie draugi bija tie paši izgāztauves, miskastes kaķi, viņi arī spēja just, un šajā brīdī viņi raudāja... raudāja, jo juta. Bet, redziet, cilvēki tā nespēj just, kā šie kaķi juta. Viņi juta, kā šī ubaga ķermenis lēnām atdziest un sirds sāk klauvēt arvien lēnāk un lēnāk, un lēnāk, līdz... Jā, tas notika. Tur bija palikusi tikai viena niecīga ubaga dvēselīte, kura arī bija kā krāms izmesta šajā tumšajā, smirdīgajā izgāztauves kaudzē.

Nākošajā rītā ubagu atrada citi ubagu bari, tie viņu apglabāja...

Bet pasaulē tajā ielas stūrī viss bija pa vecam, it kā nekas nebūtu noticis...

Es esmu tik jūtīga pret pasauli un cilvēkiem. Tie mani sagrauj, iznīcina, pagrūž un runā man aiz muguras. Man sirdī ir tik daudz rūgtuma. Kāda netaisnība! Jūs, cilvēki, visi esat mulķi! Apsēžaties krēslā un jūtieties kā karaļi. Jūs nepadomājat un pametat vājākos, tos neglītākos, ne tik smuki apģērbtos. Jūs viņus apsmējat. Bet nekad nepadomājat, ka tā varētu notikt ar jums pašiem. Jums vienai, ko domā citi, galvanais, ka jūs esat

karaļi. Jūs citus iebiedējat pat ar savu skatienu. Jūs radāt uztraukumu. Bet es zinu, ko par jums bāumo.

Pasaule... Cilvēki... Netaisnība.

Santa Jokste,
Aglonas vidusskolas 7. klases
audzēkne

Manas rozes sabradāja gov. Manas lilijas apēda kaza. Manu ķirši nokoda sals. Liekas, pati Māte Daba šobrīd ir nostājusies pret mani. Bet es... Es tikai dziedu. Vai nav jocīgi! Laikam jau es zinu, ka šīs pārmaiņas ir islaicīgas. Man nav bail, jo katra nelaime slēpj sevī jaunas iespējas, kas citādi būtu liegtas. Galu galā rozes vīst, un lilijas nepatīk manai māšai, bet ķirši... ķirši šogad varēja būt skābi. Kāds gan labums no skābiem ķiršiem! Ja ķirši būtu dzērvenes, varētu vēl kaut ko runāt. Labāk neko neteikt, bet domāt par šo brīdi, nevis par rītu. Jo rītu veidojam ar šo pašu acu mirkli.

Ievelc dziļi krūtīs jūras sāli saulaino gaisu un sastingsti uz mirkli plašajā pasaules telpā. Izbaudi šo īso mirkli, kas tev ir dots, jo tas nekad vairs nepienāks. Katrs nākošais būs jau savādāks un par sekundi vecāks. Apstājies un ieroc kājas saules pielietājos pludmales kāpās, un aizmirsti rītdienu, aizmirsti šodien, aizmirsti vakardien. Ļauj sevī ienākt Laikam. Laiks nemaz nav nauda. Laiks ir visnosvētākā būtne uz zemes. Laiks neapstājas ne par soli un neko nesola. Tas iet savu gaitu. Ļauj Laikam saplūst ar saviem sirdspukstiem. Kaut vai tikai uz brīdi jūras malas baltajās smiltīs.

Marīta Papiņa,
Aglonas vidusskolas 10.
klases audzēkne

EIROZIŅAS

Latvija 3 gadus pievienosies Šengenas līgumam

Valsts robežsardze ir uzskusi gatavošanās darbus, lai pārveidotu personu kontroles sistēmu pēc valsts pievienošanās Šengenas līgumam, kas varētu notikt 2007.gadā, Latvijas Ostu padomes sēdē paziņojis Valsts robežsardzes priekšnieks Gundars Dāboliņš, ziņo LETA.

Dāboliņš norādīja, ka pašu kontroles procedūru būtu iespējams mainīt dažās dienās, tomēr ievēro-

jami līdzekļi būtu nepieciešami, lai izveidotu Šengenas valstu informācijas sistēmu, kā arī nodrošinātu nepieciešamo infrastruktūru ostās un lidostās.

Dāboliņš teica, ka Latvijas ostās, līdzīgi kā citu Šengenas līguma dalībvalstu ostās, vajadzēs nodalīt pasažieru plūsmu Šengenas līguma dalībvalstu pilsoņiem un citu valstu pilsoņiem. Šīs sistēmas sakārtošana prasot ievērojamus laika un naudas resursus. Kā piemēru Dāboliņš minēja Somiju, kura Šengenas līgumam pievieno-

jusies tikai četrus gadus pēc iestāšanās Eiropas Savienībā.

Savukārt Latvija to plāno darīt trīs gadu laikā. Aicinot uzlabot personu kontroli ostās jau patlaban, premjers Andris Bērziņš ierosināja jau pašlaik izdalīt pasažieru plūsmas, atsevišķi atdalot Latvijas un Šengenas dalībvalstu pilsoņus no pārējo valstu pilsoņiem.

Robežkontroles punkti ostās ir jāizveido līdz 2004.gadam.

236 miljoni latu no ES strukturālajiem fondiem

Latvijai ir reālas iespējas šī gada jūnijā provizoriski slēgt sarunas sadaļā «Reģionālā politika un strukturālie instrumenti», Latvijas iestāšanās ES sarunu delegācijas sekretariāta vadītājs Eduards Stiprais norādīja Saeimas Eiropas lietu komisijas sēdē.

Jau pirmajā gadā pēc iestāšanās Eiropas Savienībā Latvija varēs saņemt neatmaksājamu finansu palīdzību apjomā līdz 236 miljoniem latu jeb 4% no valsts iekšzemes kopprodukta, secināts Ministru kabineta sēdē (28.maijā).

Latvija varēs pretendēt uz 3,5% no ES strukturālo fondu kopapjoma. Tas ļaus jau 2004.gadā papildus piesaistīt Latvijas reģionu sociāli ekonomisko problēmu risināšanai un vietējās infrastruktūras

attīstībai līdz pat 66 miljoniem latu. Piemēram, pat saglabājot pašreizējo Autoceļu fonda finansējuma apjomu, Latvijā varēs ik gadu papildus atjaunot 400 - 600 km vietējās nozīmes ceļu. Savukārt no pierobežas apgabalu sadarbības programmas INTER-REG Latvija saņems 2,3 miljonus latu, kas varētu tikt izmantoti, piemēram, Valkas un Valgas kopīgo problēmu risināšanai. No sociālā atbalsta programmas EQUAL Latvija varēs saņemt vēl 1,8 miljonus latu sociālās vienlīdzības veicināšanai.

Vislielāko finansējumu (62 līdz 100 miljoniem latu jeb 4,6% līdz 6,6% no fonda kopējā apjoma) Latvija varēs saņemt no ES Kohēzijas fonda. Šie līdzekļi ir paredzēti Eiropas nozīmes transporta infrastruktūras (piemēram, «Via Baltica» un Rīgas — Jēkabpils

autoceļi, maģistrālās dzelzceļa līnijas, ostas un lidostas) modernizācijas un vides aizsardzības (ūdenssaimniecības, atkritumu apsaimniekošanas u.c.) projektiem. ES finansējums ļaus jau tuvākajos gados pabeigt 230 miljonu latu vērtu Latvijas lielāko pilsētu ūdensapgādes un notekūdeņu attīrīšanas programmu.

Lielais Kohēzijas fonda līdzekļu īpatsvars ES atbalsta kopapjomā ir Latvijai labvēlīgs, jo šādiem projektiem ir nepieciešams tikai 15% liels vietējais līdzfinansējums.

ES pozitīvi vērtē Latvijas sniegtos un gatāva slēgt sarunu sadaļu par reģionālo politiku, tomēr administratīvās kapacitātes celšanā jāturpina saspringts darbs, lai ES līdzekļus varētu «...pirmkārt, iegūt un, otrkārt, apsaimniekot», piebilda E.Stiprais.

ES prasībām atbilst puse fermu

Eiropas Savienības prasībām atbilst tikai 40 līdz 50 procenti dzīvnieku novietņu, Latvijas likumdošanā noteiktajām normām – ap 70 procenti fermu, preses konferences paziņoja Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) direktors Vinets Veldre.

Šogad pārbaudījis 911 fermas, PVD konstatējis, ka lielākās problēmas ir saistītas ar higiēnas normu neievērošanu, dzīvnieku labturības prasību neievērošanu un dzīvnieku uzskaites procesa nepilnībām.

Viena no lielākajām un dārgāk atrisināmām problēmām ir govu, cūku un vistu turēšana vienā kūtī. Lai nepieļautu slimību izplatīšanos, dzīvnieku labturības prasības paredz liellopus turēt atsevišķi no cūkām un putniem. Diemžēl lielākoties saimniecībām nav tādu līdzekļu, lai uzbūvētu atsevišķas kūtis govīm un cūkām, atzina V. Veldre. Viņš arī norādīja, ka daudzās kūtīs teliņi tiek turēti piesieti, bet dzīvnieks tādā veidā var nožņaugties. Dzīvnieku labturības prasības nosaka, ka teli

ir jātur nepiesieti, atsevišķā sprostā, un, lai tādus fermās ierīkotu, nekādus lielos līdzekļus nevajagot.

V.Veldre bija sašutis, ka vairākās pārbaudītajās sētās valdījusi ārkārtīga nekārtība un nesakoptība. Pie dažām kūtīm Pārtikas un veterinārā dienesta inspektori redzējuši atkritumu izgāztuves, kurās rakņājušās cūkas. Bijuši gadījumi, kad dzīvnieku kopējumi bijis tik netīrs apgērbs, ar dubļiem, mēsliem un asinīm nosmērēts, it kā tas ūdeni un mazgāšanas līdzekļus vispār nebūtu redzējis.

Ja ventilācijas ierīkošanai fermās ir nepieciešami līdzekļi, ar nelielām izmaksām jāērķinās arī tēļu sprostu tēļu izgatavošanai, tad higiēnas prasību ievērošana nekādus kapitālieguldījumus no fermu īpašniekiem gan neprasot.

«Tā vienkārši ir nolaidība,» sacīja V.Veldre. Arī tad, ja lopu īpašnieks nepievērs nekādu uzmanību tam, lai sakārtotu uz ganāmpulku attiecošos dokumentāciju, piemēram, neregistrē jaunzimušos vai nopirkto lopus, nekā savādāk kā par nolaidību nosaukt nevar.

LPS aicina siltumapgādi pieskaitīt pakalpojumiem

Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) 12. kongress rezolūcijā «Par pievienotās vērtības nodokli» aicina siltumapgādi pielīdzināt citiem pakalpojumu veidiem – sadzīves atkritumu savākšanai, centralizētajai ūdensapgādei un kanalizācijai, lai arī siltumapgādes pakalpojumu apliktu ar 9% likmi.

ES direktīvas nepieprasa piemērot 9% PVN likmi siltumapgādei, tā aģentūru LETA informēja Finanšu ministrijas Sabiedrisko attiecību daļas vecākā referente Alda Sebre.

Viņa uzskata, ka 9% PVN lik-

mes piemērošana siltumapgādei būtu apgrūtināta, jo Latvijā pastāv dažādi siltumapgādes veidi – viena iedzīvotāju daļa dzīvojamā fonda apsildīšanai izmanto elektrību, citi pašvaldību uzņēmumu piedāvāto apkures sistēmu, vēl citi – malkas apkuri, kā arī dažādus citus apkures veidus.

Ja nesekos izmaiņas, 2003. gada 1. janvārī stāsies spēkā grozījumi likumā «Par pievienotās vērtības nodokli», kas paredz iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu aplikšanu ar 9% likmi, neattiecinot to uz maksu par saņemto siltumu. Tādēļ LPS aicina Saeimu pieņemt attiecīgus grozījumus šai likumā.

STATISTIKA

Vasara — ceļojumu laiks

Vasara ir ceļojumu laiks it visur Eiropā. Atšķiras tikai ceļotāju skaits un vecums, kā arī galamērķis. Arī latvieši vasarās labprāt paceļo.

Eiropas atvaļinājumu izmantošanā bez masveidīgas izbraukšanas ārpus ierastās dzīves vietas ir novērotas arī atšķirīgas tendences. Piemēram, lielākie mājās sēdētāji ir portugāļi, no kuriem tikai trešdaļa izkustas ārpus mājas, bet viskustīgākie ir vācieši – divas trešdaļas vismaz uz 4 dienām pamet mājas (statistiķu pieņemts cīpurs, no kura sākas ceļojums). Savukārt, visvairāk ceļojumos gada laikā – vismaz trijos – paspēj doties zviedri, vairāk nekā divos izbrauc somi un briti.

Eiropieši galvenokārt atpūšas Eiropā, un nav brīnums, ka galvenokārt pie Vidusjūras. Visiecienītākā valsts ir Spānija, visvairāk to izvēlas somi, vācieši un iri. Otrs populārākais galamērķis ir Francija – it īpaši belgiem, itāļiem un holandiešiem.

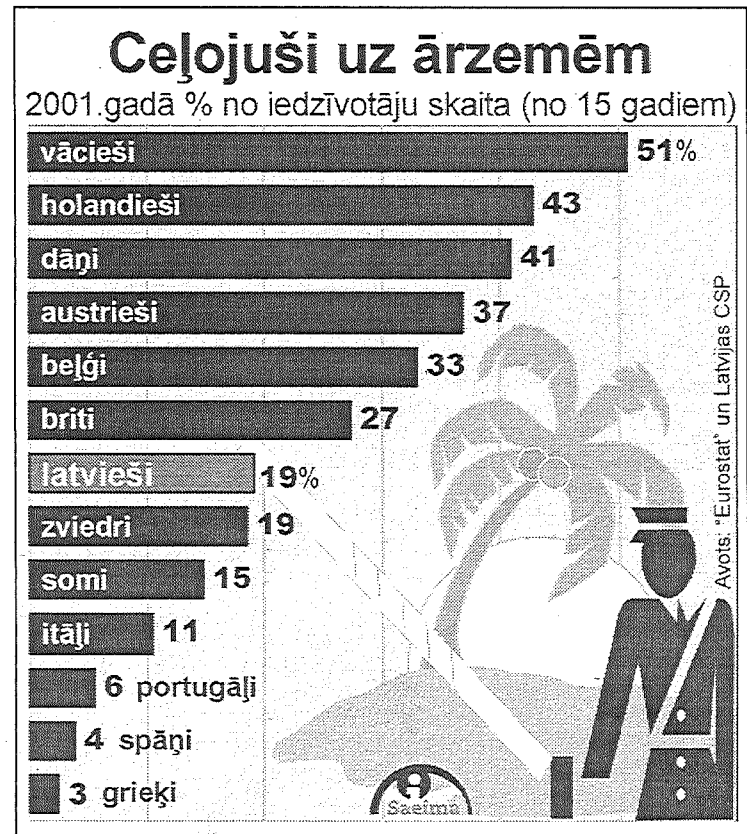
Tomēr pusē no ES valstīm atvaļinājumus vislabprātāk pavada ceļojumos pa savu zemi. Pēc «Eurostat» publicētās statistikas, piemēram, Grieķijā tikai 5% ceļotāju izbrauc ārpus valsts, Spānijā – 10%. Savu zemi vairāk nekā ārvalstīs apceļo arī portugāļi, somi, zviedri un briti. Savukārt, svešas zemes redzēt visvairāk alkst belgi (80%), dāņi un austrieši. Diemžēl par latviešu atpūtas izbraucieniem tepat Latvijā Centrālais statistikas birojs pirmo apsekojumu uzsācis tikai šī gada sākumā, un kopsavilkuma informācija būs pieejama nākamā gada sākumā, skaidro CSB kultūras un izglītības statistikas daļas vadītāja Maranda Behmane.

Visbiežāk – divas trešdaļas gadījumu – eiropieši ceļā dodas ar savu personīgo vai īrēto auto, bet pa gaisu lido briti un luksemburdieši (40%). Dzelzceļu salīdzinoši biežāk iemīlojuši franči un somi (virs 10%), bet pa ūdensceļiem ekskursijā dodas spāņi (katrs ceturtais).

Uz ārzemēm pērn ilgāk nekā uz 4 dienām devušies 374 tūkstoši Latvijas iedzīvotāju, jeb katrs statistiskais piektais. Tāda ir CSB statistika. Ja jūs ģimenē esat pieci, bet pērn nekur neesat bijis, tas nozīmē, ka kāds cits aizbraucis «jūsu vietā», tas ir, divreiz. Salīdzinot ar ES valstīm, atvaļinājumu vai darba komandējumu ārzemēs pavadījis katrs piektais mūsu valsts iedzīvotājs – tas ir apmēram tikpat, cik mūsu ziemeļu kaimiņi zviedri un somi. Tas ir krietni biežāk nekā to mēdz darīt portugāļi, grieķi un spāņi.

Pēc Valsts robežsardzes Galvenās pārvaldes datiem, Latvijas iedzīvotāji šā gada 1. ceturksnī visbiežāk apmeklējuši mūsu kaimiņvalstis – bet tikai 14% ceļotāju kā galveno brauciena iemeslu minējuši atpūtu. Vidēji Latvijas iedzīvotāji ārvalstīs pavadījuši 2,7 dienas, un vienā ceļojuma dienā iztērējuši 22 latus.

Ivars Bušmanis

HOROSKOPS NEDĒLĀI (3.-9.06.)

Auns. Stress var veicināt depresiju, uzturieties labvēlīgi un draudzīgi noskaņotu cilvēku sabiedrībā. Jums atzīsies mīlestībā. Vislabāk jutīsieties mierīgā un pierastā vidē. Sargieties no iespējamajām nepatīksmām, slēdzot līgumus. Iespējami konflikti.

Vērsis. Romantiskās neziņas un gaidu laiks, būsiet šarmants un spēsi piesaistīt sev skatienus. Laimīgas mīlestības nedēļa. Emocijas veicinās pārsteidzīgu rīcību, tādēļ iespējamas kļūdas. Praktiskās lietās būsiet īsts veiksmnieks, vārsēti tikai priecāties par savu saimnieciskumu.

Dvīņi. Mīlas likstu risināšanu labāk atlieciet uz vēlāku laiku, galvenais šķērslis labām attiecībām būs pārpratumi. Apmeklējiet mākslas izstādes, teātri. Taupiet spēkus nākotnei. Esiet uzmanīgi, izvērtējot iegūto informāciju, pat it kā mazsvarīga ziņa var vēlāk izrādīties nozīmīga. Pirkumus labāk atlikt uz nedēļas nogali.

Vēzis. Varat azartiski mesties jaunu plānu īstenošanā. Naudas lietām nelabvēlīga nedēļa, toties veiksies mīlestībā. Iespējamas nesaskaņas ar iemīļoto personu. Izdosies pārrunas, sarunas, kontaktu dibināšana, pratisiet radīt pārliecību par savu talantu un nodarīgumu. Šī nedēļa būs sarežģīta, bet grūtību pārvarēšana sagādās prieku.

Lauva. Novērtējiet cilvēku labās īpašības. Ticību milnieka spējām palīdzēs atgūt partnera ievērojību, pat glāmi. Brīžiem būsiet nervozs, pat agresīvs. Par jums radīsies neaizmirstams iespaids, ja vien pratisiet saskaņot un izmantot iespējas. Pieņemiet draugu atbalstu, it īpaši, ja kādā jautājumā viņi ir kompetentāki nekā jūs.

Jaunava. Jūsu spriedums būtiski ietekmēs kādas attiecības. Mīļotā kritiskā attieksme var aizskart jūsu patmīlību. Nenoturiet vēlamo par esošo, tā izvairīsieties no pārpratumiem. Būsiet konservatīva un neatteiksieties no savām domām. Savu aplamo rīcību mēģināsi ataisnot ar demagoģiju. Nebūs laika interesēties par personīgām problēmām.

Svari. Miers būs garantēts, ja būsiet ievērojošs pret citu interesēm. Viesības būs izdevušās, ja apmierināsi savu vēlmi atrasties uzmanības centrā. Nekas svarīgs nenotiks bez jums vai jūsu padoma. Neaizmirstiet paslavēt savus padotos. Esiet līdzjūtīgs — ļaujiet kolēģiem pašiem atrisināt savas problēmas.

Skorpions. Par jums atcerēsies kāds, kuru gandrīz jau bijāt aizmirsis. Nepūlīties par katru cenu atstāt labu iespaidu uz pretējo dzimumu, tas var radīt gluži pretēju iespaidu. Spilgti izteikta tendence pārspīlēt savas personības nozīmi. Izdosies pārliecināt partnerus par savu taisnību, ja rīkosies mierīgi. Tomēr ieklausieties padomos.

Strēlnieks. Attiecībās ar partneri, kuru nogurdina jūsu piezīmes, derētu kaut ko mainīt jūsu ikdienā. Svarīgu darbu dēļ neaizmirstiet par savu iemīļotā labajām. Būsiet pārliecināts par to, ko gribat panākt. Pat nepatīkamas lietas mēģiniet uzlikt ar humoru. Darba jautājumus risinot, sargieties no asākiem izteicieniem — nav īstais brīdis konfliktiem.

Mežzāis. Mīļotā cilvēka vēlmes būs grūti izdibināt un pilnīgi neiespējami apmierināt. Konflikti būs neizbēgami. Nedēļas nogalē iespējama atzīšanās slepenā mīlestībā. Būsiet apdomīgs un tālredzīgs. Sonedēļ saudzīgāk nekā parasti izturieties pret savu veselību. Novērtējiet cilvēku spēju radoši un optimistiski paraudzīties uz dzīvi.

Ūdensvīrs. Iespējami dažādi mistiski notikumi mīlas jomā, kuru patieso jēgu izdosies izprast tikai pēc kāda laika. Nepārsteidzieties ar galīgo spriedumu. Par visu šaubīsieties. Uzlabosies veselība, tas radīs daudz enerģijas, kuru brīžiem izlietosiet nelietderīgiem mērķiem. Ir īstais brīdis sevi parādīt.

Zivis. Izvairieties no pesimistiem. Dusmosieties, ja viss nenotiks pēc jūsu prāta. Mīlas frontē pārmaiņas nav gaidāmas. Par sevi atgādinās sens mīļākais. No visām piedāvātajām iespējām nekļūdi izvēlēties pareizo. Nekārtīgi naudas lietas — var rasties materiāls zaudējums. Darot darbu, esiet pacietīgs, neļaujiet sevi negatīvi noskaņot.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

*Šī vasara caur balto dienu krācēm
Kā zaļa cerība, kā zaļa laiva slid —
Uz apsolīto zemi ceļš jums
sācijas,
Un zelta gredzenos tas ierakstīs.
Sveicam DACI MUGINU
un AIGARU PASTARU
kāzu dienā.
Jersikas pagasta padome un
darbinieki*

Sakarā ar kustības grafika izmaiņām vilciena Indra – Daugavpils – Rīga atiešanas un pienākšanas laikos stacijās, kas saistās ar sliežu ceļa remonta darbiem, tiek mainīta autobusu kustība maršrutos:

✓ nr. 6958 Preiļi – Upmala – Vanagi – Līvāni reiss nr. 01, atiešanas laiks no Preiļu AS plkst. 5.05 (iepriekš plkst. 5.15);

✓ nr. 6981 Preiļi – Kursiši – Rožupe Preiļi – Vārkava I – Upmala – Līvāni reiss nr. 03, atiešanas laiks no Preiļu AS plkst. 5.05 (iepriekš plkst. 5.15).

Jēkabpils autobusu parks

Ceturtdien, 6. jūnijā pārdos vistas, piļites, raibus, diēnakti vecus cāļus, šķirotus brūnus cāļus, broilerus, paaugušos cāļus un cāļu barību. Ārdavā 7.50, Aglonā 8.00, Jaunaglonā 8.20, st.Aglona 8.30, Baškos pie autobusu pieturas 8.40, Kastīrē 8.50, Preiļos 9.00, Riebiņos 10.00, Stabulniekos 10.20, Galēnos 10.30, Sīlukalnā 10.40, Polkoronā 11.10, Pieniņos 11.30, Smelteros 11.50, L.Ansposkos 12.00, Prīkļos 12.10, Rudzātos 12.30, Lūzeniekos 12.40, Turkos 13.00, Līvānos 13.10, Rožupē pie pasta 13.40, Vanagos 14.00, Upmalā 14.20, Rimicānos 14.30, L.Klāparos 14.45, Piliškās 15.00, Pelēcos 15.10., Nidermuižā 15.20. Mob. tel. 9421131.

SIA «KRISTA»
pērk cirsma, īpašumus.
Slēdz ilgtermiņa līgumus mežu apsaimniekošanai.
Tālr. 9506186, 9185081, 9404266.
Veic meža inventarizāciju un plānošanu. Tālr. 9188345.
FSC zaļā sertifikāta iegūšana.
Tālr. Rīgā 7228835, tālr./fakss 9426524.

Aglonas pagasta padome
izsludina konkursu autobusu
paviljona būvniecībai
Aglonas ciematā.
Informāciju var saņemt
pie būvvaldes vadītāja A.Greivjuļa.
Mob. tel. 9132896.

«B» kategorijas autovadītāju kursi
«Autoskolā Līvāni» Preiļos, Liepu ielā 2
(Tālr. 9511995, 9570135, 21072), Līvānos.
Zaļajā ielā 6-46 (Tālr. 9609226, 43505).
Skolēniem un studentiem atlaides!

A/S «LATVIJAS FINIERIS»
pērk lapu koku, skuju koku
cirsma, mežus īpašumā.
Augstas cenas, ātri un korekti norēķini.
Piedāvā forvardera
pakalpojumus.
Tālr. 9140053, 9184709,
tel.fakss 4639003.

SIA «Cistjakovs un partneri» (z/s
«Licīši») pārdod: zirga grābekli, plaujma-
šinas, miglotājus, minerālmēslu klie-
dētājus, konveijera grābekli. Ir transports.
Tālr. 53-23798, mob. tel.9493106.

IU «VILS G» iepērk liellopus,
teļus, cūkas, aitas dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9199314.

SIA «AIBI» pērk zirkus, liellopus,
jaunlopus, aitas.
+12%, +18%.
Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728,
9445135.

SIA «Kārlis Viens» iepērk
mājlopus kautsvārā.
Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsidiijas.
Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

Whirlpool

**Līgo cenas Whirlpool precēm
veikalā «SPEKTRS»**

1. Vasaras cenas Whirlpool precēm
2. Pērkot Whirlpool veļasmašīnu
vērtībā virs **Ls 259,-**, dāvana
Ls 25,- vērtībā
3. Pērkot jebkuru Whirlpool
ledusskapi, dāvanā atlaides karte
nākamajam Whirlpool pirkumam

*7 gadu garantija svarīgākajām detaļām!
Preču iegādē uz kredīta, pirmā iemaksa -
tikai 10%
Lielgabarieta pirkumu piegāde rajona
robežās bez maksas!*

SPEKTRS Preiļos, Raiņa bulv 17,
TEL/FAX 5370744

**Neaizmirstiet pasūtīt «NOVADNIEKU»
jūlijam un gada pārējiem mēnešiem!
Līdz 26. jūnijam to var izdarīt visās pasta nodaļās un
pie lauku pastniekiem.**

Pārdod

govī. Tālr. 73561;
govī. Tālr. 9717842;
bites. Tālr. 9421884 (vakarā).

Pērk

graudu kombaina vālu pacelēju. Tālr. 36682.

Irē

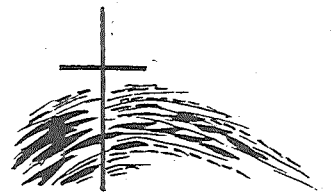
telpu veikalam Preiļu centrā virs 100 m².
Tālr. 9520295.

Dažādi

Vīrietis, ir savs auto, var strādāt ar trak-
tortehniku, var izbraukt uz rajoniem. Tālr.
6439667.

**Firmai Rušonas pagasta
Baškos
vajadzīgs elektriķis.**
Tālr. 9412860.

SIA «Vilcāns V» Līvānos, Alejas ielā 19
(Ubaglīci pie pilsētas stadiona)
izgatavo melnā granīta
pieminekļus, apmales un
melnās betona apmales.
Līvānu novada iedzīvotājiem LĪZINGS!
Tālr. 6469426, 53-41555 pēc 20.

Rokas, kas mīlēja darbu, gurušas,
Sirds, kas vēlēja labu, nu atdusas.
Izsakām līdzjūtību Leva KIRILOVA
tuviniekiem sakarā ar viņa
pēkšņo nāvi.
Preiļu siltumapgādes nodaļas
kolektīvs

Nokrīt lapa, izdeg svece,
Aplust tēva valodiņa.
Sērojam kopā ar Ilonu Denisovu
sakarā ar TĒVA nāvi.
Sutru pamatskolas kolektīvs

Kad pēdējie atvadu ziedi gulst
uz TĒVA kapa, esam kopā
ar Anitru Sondori.
Aizkalnēs pamatskolas kolektīvs

Smelies spēku dzīves ritumā,
Glabā tēva piemiņu.
Izsakām līdzjūtību
Anitrai Sondorei.
Folkloras ansamblis «Licī»

Dusi saldi, mīļo tētīn,
Mūža miegs lai tev ir salds.
Auklēs tevi rasas rīti,
Ziedi klās un sniedzīgs balts.
Dalām sāpju smagumu ar
Intu Jurāni, no TĒVA atvadoties.
VSAA Preiļu filiāles kolektīvs

Sirds nepukst vairs,
Bet vēl tai bija skanēt
Un acīm mirdzēt, dzīvi vērojot.
Izsakām līdzjūtību piederīgajiem,
Pēteri JURĀNU mūžībā aizvadot.
Čodaru ģimene